

ISSN 0132-1307

საბჭოთა სეროვნიკა

1979 7

ამთავან მწერსაგვილი

გოგო ხოხესია

კომედი-ზღაპარი 2 მოქმედება

მოქმედი პირნი:

- ხოხე — მელორე.
- ნანია — მეხორე.
- დარდალა — ნანის ცოლი.
- მწევინარი — მებატე გოგო, ნანის და დარდალას შვილი.
- უფლისწული
- გორია — სასახლის მკერავი.
- ბალია — მცლსების მოთავე.
- ეთეო — მოპატივე.
- ხირხილა — ყველაზე პატარა კაცი სასახლეში.
- მზეხა — მეფის ქალი
- ხორანა — მზეხას ვეზირი
- დილისა — მზეხას პირისფარეში.

პირველი მოქმედება

პირველი სურათი

მზეხას სასახლე

დარბაზში გრძელ მაგიდაზე ხის ტოლჩები ყრია, ვეზირები სასახლეში მდიან, ისმის ხან აქ, ხან იქ კარის ქანაი და ქვის კიბეზე ჩაბრუნის ხმა. კედლებზე სასახლიდან მიმავალი ვეზირების ჩრდილები მოჩანს.

ვეზირების წასვლის მერე დრო გადის, ნახევრად ჩანებლებულ იმვე დარბაზში, სავარძელში ხორანას სძინავს, დილისა უსაქმოდ დგას შუა დარბაზში, ამ დროს ფეხის ხმა ისმის, დილისა ჩქარი ნაბიჯით მიდის ხორანასკენ.

დილისა. ხორანა, ხორანა, დარბისაგან ძილად არის მივარდნილი, მე კი დარბაზში დილი გამოიფრთხო. ხორანა, გამოფხიზლდი! ხორანა. (ნაშინარევი). რაო, დილისა? დილისა. ჩვენქენ ვილაც მოდიხ. ხორანა. ჩვენქენ მოდის? დილისა. სადაც არის, კარი გაიჭრიალებს.

(ხორანა უფროს უღვებს, ფეხის ხმა წყდება). ხორანა. დავერუვდი, სულ დავერუვდი! დილისა. აქეთქენ მოდიოდა და ბებერ მუხებთან გვერდი აგვიქცია. ხორანა. გვერდი აგვიქცია? გვა ახალახდა და ვილა მოგვავგებს...

დილისა. დღე და ღამე ბალახის შრიალი ისმის. ხორანა. მეც გამომაშტრა ამ ბალახის შრიალმა. დილისა. ადამიანის ფეხის ხმა მენატრება. ხორანა. მეც მენატრება. (ტუნუნზე ხელს იფარებს) მზეხასთან არ წამოგვდეს, ხორანას ადამიანის ფეხის ხმა ენატრებო.

დილისა. არა, არა, მაგას რა მათქმევინებს! ხორანა. კრინტი არ დასძრა. დილისა. რა დღეში ჩავცივდითო, უვეზრო სასახლე რა სასახლეა! დაცარიელდა აქურობა!

ხორანა. ჩვენდა დავრჩით! დილისა. არავინ გაიგოს, რომ ჩვენდა დავრჩით. ხორანა. ვეზირებს პირზე რა დაადებთან, რაკი აქედან წავიდნენ, ქვეყანას მოჰუნენ ჩვენს ამბავს. დილისა. მაინც რას იტყვიან? ხორანა. რას იტყვიან და სასახლეში მეფის ქალს ერთი ვეზირიღა დარჩაო.

დილისა. იტყვიან და თქვან! ხორანა. უვეზრო სასახლეს ყველა სიცილს დაუყრის, მიმხედლი იმათ აღარა უკავო და მომხედლი, კაცის ფეხი აღარა ზვდება იმათქენ მიმავალ გზას, ბალახი მოედოო.

დილისა. ბალახიც ჩვენ მოგვერია... ხორანა. დღეს დილითაც მოვცედი, ხვალ კი ისევ მუხლამდე მოყრილი შამბი დამხვდება. დილისა. მავლ სასახლის სარკმელსაც აეფარება და მერე მშვიდობით, ვინ გაიგებს, რომ აქა ვართ შეუფუფლები, სხვა დარბაზებზეც გამოსრუებულა!

ხორანა. თითო-თითოდ შემოგვეცალებ ვეზირები. დილისა. სად წავიდნენ? ხორანა. არ ვიცი, სხვაგან ისურვეს ყოფნა. დილისა. რად დაიწუნეს ჩვენი სასახლე? ხორანა. დღეში ექვსჯერ უნდა გამოშალა სულრა, დღეში ექვსჯერ უნდა მოართულებო, სადა მქონდა ამის სასხარი?

დილისა. ტანისამოსი ჩვენც შემოგვაცვდა და დაფხავდა. ხორანა. ეგრე, ეგრე! დილისა. ქაბები გაცივებულები ყრია.

ხორანა. უპ, ისე მქონდათ ხოლმე გახურებული გვერდე-ბი, ბალახი იტრუსებოდა. დილისა. რა იქნება, უცებ მოპატივე გამოჩნდეს... ხორანა. კალიასავით მოსულ სტუმარს ველარ ვიგერიებ...

დილისა. ახლა კი კარი დაღუმებულა! ხორანა. კალიასავით მოსულ სტუმარს...

დილისა. ერთხელ არ გაიკრიალებს. (ხმადალა). შუგხა და-
მეც უყურს უგდებს კარის კრიალს..

ბორანა. დამეც უყურს უგდებს...
(შემოდის შუგხა)

შუგხა. მთვარემ ლოყები შევისო და გაფუხებული პურივით
მიყრა ცხს.

დილისა. (მიხარულად). შევისო ლოყები და მოსატიყცე მო-
ვა მთვარე დამრგადლებდა და მოსატიყცე გამოჩნდება!
(იციის).

ბორანა. (დილისას ასდევს მიხარულაში). გული ისე შემომ-
ხარის, დღეს ფეხს ვაუხსევამ.

დილისა. მამ, სასახლეში წასახლელად მოვემზადო?

შუგხა. (გაოცებული უყურებს ბორანას და დილისას). მოსატი-
ყე არასადა ჩანს და თქვენ სად აპირებთ?

ბორანა. მოდი, მე ვარდებს მოვკრიბო და აღმებივით ჩამოვა-
რიგებ.

(დარბაზს ხელს ავლებს).
შუგხა. ამ ბოლო დროს სულ გაზარმაცდი, ბორანა, მოვენა-
ტრე თიგულემბი!

დილისა. დარბაზის კედლებსაც გამოაცოცლებს ვარდები და
ჩეც დარდი გადაგვეყრება გულოდან.

შუგხა. თითქოს მოსატიყემ შემოაღო სასახლის კარი, ისეთ
გუნებაზე დვადებით.

დილისა. ვაცივებული ქვაბები ისევ გაიხურებენ გვერდებს
და მზარეული ციფ-ციფი სურებით ჩიბთს რძეს არ მოგვავლებს სუ-
ფრახზე.

(იციის).

ბორანა. დღეში ისევ ექვსნარიად მოვკაჯშებო!

შუგხა. ექვსნარიად?
(ცისკისებს).

ბორანა. ჩენი ვეზირები ინანებენ, სასახლეს ფეხი რად
დავჯირით, მაგრამ გვიანაა იქნება. დილისა, კელაბატარი ანაი!

დილისა. ახლავ, ახლავ გავაზღვრიად ვაქურობას!
(ხმადალა). თითქოს, ვეზირებს აქედან ფეხიც არ მოუცვლიათ!

(კელაბატარი ანთებს).
შუგხა. უმ, მალე, მალე მაინც გამოჩნდეს მოსატიყე!

ბორანა. თქვენც მოირთეთ და მეც მოვირთვები სასახლეში
წასახლელად.

(ვადის).

შუგხა. დილისა, კაბები მომიტანე, ამოვარჩიო!

დილისა. ამოსარჩევი სადღაა?

შუგხა. (ტლიმება). რაც არის, ის მომიტანე!

დილისა. ახლავ გავფრინდები და წალოცეს მოვთარიგებ.

(ვადის).

(ბორანას ერთი ილია ვარდები შემოაქვს და თხის ქილებში
დგამს).

ბორანა. ესეც ახე.

შუგხა. ისევ გალამაზდა ჩენი დარბაზი.

ბორანა. ახლა სონარას მოვძებნი...

შუგხა. სონარი რაღად გინდა?

ბორანა. ფეხი ავათამაშოთ, ხომ არ დაგავიწყდა სასახლის წე-
სები?

(ვადის).

დილისა შემოდის.

დილისა. წალოყები მოცარიელებულია!

შუგხა. მოცარიელებულია?

დილისა. იქაურბო გადავამარუნე, ეს შეინდისფერი კაბა გი-
პოუნე, სხვა არაფერი!

შუგხა. (ვაჯერებულად). მელორეს კი არ ვეწინები, შეინდის.
ფერი კაბით მოვირთო!

დილისა. სხვები უაშუაშად დავლილია!

შუგხა. მამ, რა ქვნათ?

(შემოდის ბორანა, ხელში სონარის უკირავს).

შუგხა. შეინდისფერ კაბებში მებატე გოგობები ირთვებიან!

დილისა. ფერს მოვაყენებს!

ბორანა. ერთი კაბა შეგვუღება.

შუგხა. რაო?

დილისა. მიშველე რამე, ბორანა!

ბორანა. მარცხსებერ დარბაზში სამი წალოა!
დილისა. იქაურბო გადავაქოთი, სამივე წალო მოწმენდი-
ლია!

ბორანა. შუა წალოზე ფირკოვს უყავილია.

დილისა. შუა წალოცა ვნახე!

ბორანა. ყვეალებს ფუტყარი არის.

დილისა. ახე გვინდა, ეს არის, ფრთის გაშლისი!
(იციის).

ბორანა. ფუტყარს ხელი მოუხვე, ფიცარი გამოიწევა; იმ ფი-
ცარზე თითოი ფარის მულავგაურული კაბა დეხს.

შუგხა. ვაფრინდი, დილისა!

დილისა. ახლავ აქ ვაჯერე იმ კაბას!
(ვადის).

ბორანა. მაგ კაბით სასახლეში ერთხელ წახვალ, მეორედ წა-
სახლელად აღა გამოვადებია!

შუგხა. (ყურს არ უგდებს). რა მიხარულბაა იქნება სასახლე-
ში!

ბორანა. ნეტავი, მოვეწინოს უფლისწული!
შუგხა. მომეწინება!

(ტლიმება).

ბორანა. უფლისწულის რჩევის დრო აღარა გვაქვს.

შუგხა. წინათ სხვანარიად მარცხი, ბორანა!

ბორანა. წინათ სხვა იყო, ახლა სხვა!

შუგხა. კარგი, ბორანა, როგორც შენ მირჩევ, მეც ისე მო-
ვიკეთებ.

(დილისა შემოდის, ხელში კაბა უკირავს).

დილისა. კაბა კი არა, ხახვის ფურცელია!

შუგხა. ჩქარა, დილისა, ჩქარა!

(კაბას იცვასს, სატრის წინ ჭდება).

რა ღამაზია!

დილისა. უმ, როგორ მოგიბდა ამ შეინდისფერ კაბაში მე
გამოვიტარებები!

შუგხა. ვის არ მოუხდება ეს კაბა!

(დილისა შეინდისფერ კაბას იცვასს, ბორანა სონარს ჩაპბერავს,
საცეკვაო პანკი იმისს).

ბორანა. შუგხა, დაგავიწყდა, როგორ დადიან უცხო სასახლე-
ში მიეთს ქალები?

შუგხა. არა, ბორანა, არ დამვიწყებია, კარგად მახსოვს, ერთი
მსუბუქი ნაბიჯი უნდა გადავდებ, შერე მეორედ და ვწილონი გავ-
გოვდე დარბაზში.

(ბორანა ისევ ჩაპბერავს სონარს, შუგხა სხვანარიად დიდის, დი-
ლისა აღტაცებული უყურებს).

ბორანა. ისიც გახსოვს, ყველა ხილს არ წაეტანო?

დილისა. სასახლე რაღაა, ვინ გახსლებს, ხილით პირი არ გა-
იგრილოს?

(იციის).

ბორანა. ვაშლს ზედ არ შეხედო!

დილისა. რადამო?

(ცისკისებს).

ბორანა. ქლიავს ზედ არ წაყვარო!

დილისა. დავხოცილვართ უხილოით და ეგ არის!

ბორანა. ვაშლის ქაბის დროს პირს დიდად ადბი!

შუგხა. დიდად ვადებ?

დილისა. მაგ ბოლოფიერი კბილებს რომ დავინახავენ, ვეზი-
რებს თვალები დაებრციება!

შუგხა. ვეწირებს კი არა, უფლისწულს!

ბორანა. ქლიავის ქაბის დროს ლოყები გაგებებრება!

შუგხა. ლოყები გაგებებრება?
(იციის).

დილისა. ვეწირები პირს დაადებენ, ლოყებიც თუ ვარდებიო?
(ცისკისებს).

შუგხა. რას ჩააცივდი ვეწირებს?
(ცისკისებს).

(ბორანა სონარს ჩაპბერავს, დინე საცეკვაო პანკი იმისს).

ბორანა. ამა მოიგონეთ, რაც ისევ გავუყარად!

(სამივე პანკს ფეხს ავლებს, იმისს უცხო ფეხის ხმა).

მ წ ე ხ ა. (უცებ ჩერდება). ვიღაც მოვიდა სასახლეში.
 დ ი ლ ი ს ა. ნეტავი!
 ხ ო რ ა ნ ა. მოვიდა? (ყურს უდგება ფეხის ხმას, ნაბიჯების ხმას წყდება). არავინ არის, ქარმა მიახტოვა კარი.
 დ ი ლ ი ს ა. დამურა უტლაშუნებს ფრთებს კედლებს, ჩვენ კი მოპატუო გვგონია.
 ხ ო რ ა ნ ა. (ყურს უდგება ფეხის ხმას). არავინ არის! (ხორანა ისევ ჩააბერავს სოინარს, ისევ ეცაყვენ, ისევ იმისი ფეხის ხმა.
 დ ი ლ ი ს ა. (ჩერდება). ვიღაც უახლოვდება ჩვენს დარბაზს.
 ხ ო რ ა ნ ა. ახლა მეც კარგად შეხმის ფეხის ხმა, აქეთვე მოვალის.

(სამივე სულგანაბლუ უსმენს ფეხის ხმას. შემოდის ვიყო).
 ე თ ე ო. მწვანე სასახლის ვეზირი გახლავარათ!
 (ესალმება).

დ ი ლ ი ს ა. აბა, მართალი!
 ხ ო რ ა ნ ა. საშუაო სტუმარი ყოფილხარ!
 ე თ ე ო. უფლისწული სასახლეში გეპატივებათ!
 ხ ო რ ა ნ ა. დაბრძანდი!
 ე თ ე ო. დესაბამებლად არა მცალია, მეჩქარება.
 დ ი ლ ი ს ა. ასე რად გეჩქარება? (ცისკისებს). შენი მოსვლა არ გეფთჟია, ჩერ გვეგონა, ქარმა შემოგვიმტვრია კარი.
 მ წ ე ხ ა. მერე ვთქოთ, ჭობი შემოვირინდეთ!
 დ ი ლ ი ს ა. დამურამაც იციან, შემოსრიალდება ან ფილაქანზე დაფარახუნებს.

მ წ ე ხ ა. ვერ გამოარჩევ, თითქოს ადამიანი დადიოს!
 ხ ო რ ა ნ ა. არც ჭობი გამოდგა, არც ქარი და არც დამურა, მოიაფრო მოკვივდათ!
 (იციინის).

ე თ ე ო (ვერცხლის ყვავილს უწვდის მუხას). უფლისწულმა დამაბარა, თუ შენი სტუმრობა გავზარდება...
 ხ ო რ ა ნ ა. გვიხარია და ვგრძე!
 ე თ ე ო. ეს ვერცხლის ყვავილი მუხასს მიაჩრთვით!
 მ წ ე ხ ა. ახელი ყვავილი არ მინახავს!
 დ ი ლ ი ს ა. რა ლამაზია!
 ე თ ე ო. ჩვენს მინდვრებში იციან ეს ყვავილი.
 ხ ო რ ა ნ ა. ჩვენს მინდვრებშიაც მინახავს.
 ე თ ე ო. თუ მუხას ყვავილს გავგაზრდებ, მამ ჩემი დაბატონება ესააოფნება ხომ გეწვევით სასახლეში?
 ხ ო რ ა ნ ა. გეწვევით, გეწვევით!

დ ი ლ ი ს ა. (ხორანას). შენ აქი ამბობდი, გული შემომხარისოსო?
 ხ ო რ ა ნ ა. მამა, მამა, შემომხარისო!
 დ ი ლ ი ს ა. გული როცა ასე შემომხარის, ფეხის გასმა მომეღლისო!

ე თ ე ო. ეგრეა, ეგრეა. ფეხის გასმა მეც მიყვარს, ახლა კი უნდა გავეშურო და თქვენი მოსვლის ამბავი ვახარო უფლისწულს.
 ხ ო რ ა ნ ა. უფლისწულს უთხარი, გეწვევინათქო!
 დ ი ლ ი ს ა. აბა, რაღა გავაჩერებეს!
 ე თ ე ო. ნეტა, დარჩენა შემეძლოს, აქაც კარგ დროს გავატარებ, მაგრამ უფლისწული შელოდება.
 დ ი ლ ი ს ა. ასე ერთგულად რომ ემსახურები, როდის მოგცვენ ვეზირიბო?

ე თ ე ო. ერთი ღღის ვეზირი გახლავარ!
 დ ი ლ ი ს ა. ერთი ღღისა? (ცისკისებს) მომილოცინა!
 ე თ ე ო. აქაოდა, ერთი ღღის ვეზირიაო, კი არ გამაბნოლოთ!
 ხ ო რ ა ნ ა. ვაგონდება რა საქადრისია! გეწვევით, გეწვევით!
 მ წ ე ხ ა. გეწვევით!
 დ ი ლ ი ს ა. გეწვევით!
 ხ ო რ ა ნ ა. გზა მწვიდობისა!
 მ წ ე ხ ა. გზა მწვიდობისა!
 ე თ ე ო. გადის.

ხ ო რ ა ნ ა. მწვანე სასახლეზე ამბობენ, სასახლე არა სქობიაო!
 დ ი ლ ი ს ა. უფლისწული? ხორანა, უფლისწული როგორიაო?
 ხ ო რ ა ნ ა. აბა, იმას აქებენ თუ აქებენ, ისე სასახლე რა საქებია თუ უფლისწული არ ვარა?
 მ წ ე ხ ა. უპ. ერთი მაჩვენა უფლისწული!

ხ ო რ ა ნ ა. ვნახავთ, ვნახავთ, უფლისწულსაც ვნახავთ დარბაზში სასახლესაც. მე მორთული ვარ და არც თქვენ გვლიათ მჩრტება.
 დ ი ლ ი ს ა. ჩემს ბედზე ეს კაბა დაიწუნა მუხამ.

მ წ ე ხ ა. ხორანა, გინდა თუ არა, შეინდფერ კაბაში მორთოო, კიდევ კარგი, არ დაუფტერე, თორემ მეღორე არ ამცდებოდა!

(ცისკისებს).
 ხორანა ისევ ჩააბერავს სოინარს, ისევ იმისი საცეკვაო პანი, ოლონდ უფრო მზიარულად და უფრო ხმაძალა. სამივე ეცაყვენ.

ფარდა

მეორე სურათი

დარდალას კარიდამო, ხოზე და ხირილა.

ხ ი რ ი ლ ა. ხოზე, აქ საიდან გაჩნდი, ამ სხვის კარიდამოზე რას დატორილამებ?
 ხ ო ხ ე. მე კარიდამოსთან საქმე არა მაქვს, ქალს ვუტორილამებ!

ხ ი რ ი ლ ა. კარგი გოგო მოვივლია!
 ხ ო ხ ე. კარგია, კარგი, გაყოლილი კაკალივით არის, გულიც სწორედ ასეთ გოგოს ვეებები!

ხ ი რ ი ლ ა. ბუდი შენა გქონია!
 ხ ო ხ ე. ახლა მე როგორი ბიჭი ვარ? შემოდგომიდან შემოდგომამდე ერთი ტახი არ მომიკვდება; მუშტოსოდენას — დათვისოდენას გავზდი, მქვლს ხორას ვაგამ, ამ ახლომახლო რაც მუხებია, სულ სიცილ-ხარხარით მამღუენე რკოს. ტახები კი დინავებია და ჩლიქებით ისეთ ლაქულუს აუყენებენ ხოლმე, საკრავის ხმა გვეგონება!
 ხ ი რ ი ლ ა. აბა, შეცალოდგო, საკრავის ხმას შენ სად ვაგონებდი, თორემ რკო და ჩლიქები საკრავთან რა სასენებელია!

ხ ო ხ ე. ვითომ საკრავი ვულს მომივონებს? შე ის მიხარია, ტახები მაძღრები მუყავს და პატარნებთან ასა ვრცებები; შეიბერტავს მუხა ტრტებს და მოდის რაკაუთით ცერსოდენა რკო. მუხას ტანს იმისუბებებს, ჩემი ტახები კი მომიღებია. (დარდალას ქვისიკენ იუყრება) რაც ბალახი სიმუქუნეში შევიდა, მწვეცინარი აღარ მინახავს, ნეტა. მათელა ვამლივით დაუტკურტა ლოყები?

ხ ი რ ი ლ ა. მწვეცინარის ლოყებს შენ რასა კითხულობ?
 ხ ო ხ ე. როგორ თუ რასა ვითხულობ? ზაფხული მიიწურება თუ არა, მწვეცინარს წვეცივან.

ხ ი რ ი ლ ა. კარგი ერთი, მერე შენ გამოკვებება?
 ხ ო ხ ე. ვითომ რას დამიწურებს?

ხ ი რ ი ლ ა. რას დაიწურებს და დილიდან საღამომდე ტახებს დადევ, პირზე სულ რკო და ტახი გაყერია!
 ხ ო ხ ე. ეი, ჩემი საქმე ღორებისა და სადაც ღორებია, იქ რკოც იქნება.

ხ ი რ ი ლ ა. მწვეცინარი რომ ქუყას დაუხმობდეს და მე გამომვებოდეს...
 ხ ო ხ ე. შენა?

ხ ი რ ი ლ ა. მე მაინც სასახლეში ვარ, შენ კი მეღორე ხარ. ეგ არის და ეგ!

ხ ო ხ ე. მე ჩემს ღორებს არაფერს ვაკლებ, და შენ რომ სასახლეში ხარ, შენი იქ უკონითი სასახლეს რა ენებები?

ხ ი რ ი ლ ა. ვითომ რატომაც არ ემატება?
 ხ ო ხ ე. უფლისწული შენ არა ხარ, სასახლეში თაიგულად დაუწვდი ვისმეს.

ხ ი რ ი ლ ა. ნეტა, შენ ვიღას უზიზარ თაიგულად?
 ხ ო ხ ე. რატომაც არ ვუზივარ? ერთს დაუფსტვენ და მთელი კოლტი მუხებზე შემომეხვევა.

ხ ი რ ი ლ ა. (იციინის). მერე ღორებს ხალხს ადარებ?
 ხ ო ხ ე. მე ღორებს ვუვლი და იმათ ვუზივარ თაიგულად, ვინც ხალხს უფლის, ის ხალხს დისკას თაიგულად!

ხ ი რ ი ლ ა. სასახლეში რომ საქმე გაბარია, ის სულ სხვაა.
 ხ ო ხ ე. კარგი ერთი, მინც რა საქმე გაბარია, ხირილა!

ხ ი რ ი ლ ა. დღესაც ტანისამოსი მომაროემს ვეზირებმა, სახელმწიფო კაცი სასახლეში შენ უნდა იყოო.

შუევიწარო. ხომ სიცილით მოკვდი, ეგ რომ მოპარაწული დავინახო!

(იცინის)

ბარდალა. მეტი დარდი არა აქვთ, მაგას ტანსამოსი შეუე-რანი ნეტა ამდენი ტყუილებსი ტარებით არ ღიბება?

შუევიწარო. სულ აქ დასკვია და მსუბუქად წავიდა.

დარდალა და შუევიწარო სიცილით კედებიან, შედიან ქონში.

შუევიწარო ხალა და ხირხილა.

ბარდალა. ახლა რომ წწყლეოთი გოგომ გადარბინა, ვინ არის, ხირხილა?

ხირხილა. მეხბორის გოგო გაქლავს, შუევიწარო.

ბარდალა. ნეტა, არ გამოუმედა?

ხირხილა. თუკი იყარებ...?

ბარდალა. კარგი გოგოა...

ხირხილა. კარგა, კარგი, ქარმა რომ წამოუბეროს, წელში გადატყდება.

ბარდალა. ერთი ეს საქმე გამოიკეთე, ხირხილა და რა გინდა ჩემ-გან.

ხირხილა. შენ ოღონდ მოინდომე, ხალა, და მაგ საქმის გა-კეთება ჩემზე შეუ.

ბარდალა. თავს მოვიკრიბო თუ ეს გოგო შუეხვას არა სჯობდეს.

ხირხილა. აჰობებს, აჰობებს, აბა, ესეც შეუხასავით მორ-თე?

ბარდალა. (ვიბიდან იღებს შეხვეულს). ეგრეა, ეგრე. ხირხილა, ეს ფარჩის კაბა სულ თან დამაქვს, იქნება, ვინმე მომეწონის-მე-თქი!

ხირხილა. მერე ამაზე კარგ გოგოს სადა ნახავ?

(იცინის).

ბარდალა. ეს ქონები და მარჩნის ასხმული დიდი ხანია გამა-დებული შაქვს, ოღონდ ისეთ გოგოს ვეძებდი, თვალში მომსვლი-და!

ხირხილა. ნეტა, ეს გოგო ვის არ მოუვა თვალში?

ბარდალა. თუნდ ამაზე მოსაწინო მარჩენონ, მაინც ეს მირ-ჩენია!

ხირხილა. (შეხვეულს ხსნის). რა ლამაზი კაბაა, დახატავს, დახატავს!

ბარდალა. (იცინის). ასე უფხარი, ვეწირს უღიხარ-თქო!

ხირხილა. როგორ გაიხარებს ამ საქმეების მნახავი, უარს როგორ გეტყვი?

ბარდალა. უპ, როგორ მოუხდებს ეს სიფრთხანა ქონები!

ხირხილა. გოგოც ისეთია, ქარი წაიღებს!

ბარდალა. მარჩნის ასხმულს სამირადე შემოგუხვევა წელზე.

ხირხილა. მაინც შუევიწარო ენა გადაამეტებს.

ბარდალა. ჭინჭარზე რომ გადაიბრინა, მაშინ მოკვარი თვა-ლი.

ხირხილა. ჭინჭარივით რომ დაგუსხვავს, მაშინ გაიგებ, ვინც არის.

ბარდალა. ერთი მაგის გვერდში დამსვა!

ხირხილა. ევეც მაღე იქნება!

ბარდალა. ერთი მაკოცინა!

ხირხილა. შუევიწაროც ეგ უნდა!

ბარდალა. სიხარულით, ხირხილა, ნამდვილად, ამ სასიამიანდს გა-დავახტებდი!

ხირხილა. კისერიც რომ მოიტეხო, დირს, კარგი გოგოა!

ბარდალა. აბა, შენ იცი, ხირხილა, ეს საქმე აღარ დამიგვიანო, დღეცა ვედი.

ხირხილა. გავერინდები!

ბარდალა. განა არ ვიცი, შენი ყოილი გულის ამბავი, შეც არ დაგრჩები ვალში, მეც გამოგადგები!

ხირხილა. ოღონდ შენ გაგახარო და.

ბარდალა. ეს რა ბედზე შეგბედი, ხირხილა!

ხირხილა. შენ ვი არა, შუევიწარაჲ ჰქონია ბედი!

ბარდალა. კაცო ხარ, ხირხილა და რა არის!

ხალა მიიღის, მეორე მხრიდან შემოიღის ციფო.

ციფო. ცხვირი რას ჩამოკოშვია, ხირხილა?

ხირხილა. მეხბორის გოგო მომწონს.

ციფო. მოკვწონს და მოკვიან?

ხირხილა. როგორ მოკვიანო, რაკა უარს მუხუნებია?

ციფო. ვითომ რაო?

ხირხილა. გოგოს ხოზეზე ვაიხოვებთო!

ციფო. რაო, მეორე შენ დამაგობინებს? ვეწირი თუ არა გქვია, ვეწირივით ხომ ტრიალებ?

ხირხილა. ვეწირი კი არა და, უფლისწულს ვერ უხსენებ, პირობა მეღორესთან გვაქვს, ქალი მეღორეს უნდა მივცეთო!

ციფო. მე მთავად, ერთი მე მიიხრან უარი!

ხირხილა. თუკი მაგ სიციფს მიჰამა...

(უღელში ატრიალებს საწეუქარს).

ციფო. ეგ რა გეპირავს ხელში?

ხირხილა. ფარჩის კაბა და მარჩნის ასხმული მიწოდდა მი-ზეტანა, მაქარამ ვიცი, თავსა მომახლთან და ფეხები უქანა მარჩე-ბა.

ციფო. (რადიკს ფიქრობს). მეხბორის გოგოს რა ჰქვია?

ხირხილა. რა უნდა ერქვას, შუევიწარო ჰქვია.

ციფო. მე მიუეზავენბი.

ხირხილა. მაგას რა სჯობია!

ციფო. ვეძებუ, უფლისწულს გამოგვაგვანა, ცოლად უნდი-ხარ-მეთქი!

ხირხილა. (იცინის). ეგ კარგი ოინი იქნება!

ციფო. უფლისწულა აბა, შუევიწარს რას შეიერთავს და გოგო შენ დაგარბება.

ხირხილა. მეღორე? მეღორეს რა ვუყო?

ციფო. რა უნდა ვუყო? არც არაფერი, მეღორე თავისთვის და ჩვენ ჩვენთვის.

(იცინის).

ხირხილა. არა, ციფო, მეღორე შუევიწარს არ დასთმობს.

ციფო. არ დასთმობს და ნუ დასთმობს (იცინის) მეღორე ხომ წინ ვერ გადაუღებდა უფლისწულს? უფლისწული, აბა, რა მაგის შეტრიალებს, გაჯივრებული ხოზე ზურგს შეიჭრება შუევიწარის. შე-ვიწარის ბედი რა გზა ექნება, შენ უნდა გამოკვიფს.

ხირხილა. უპ, ოღონდ ეგ საქმე მოხდეს, ციფო...

ციფო. მოხდებ, შენ ეს მოიხარე, სად ვიგოგო შუევიწარო?

ხირხილა. ამ მინდვრის ბოლოს ერთი ნაკაფი მუხა დგას, იმ მუხის გვერდით დაბალი კერჩინახა მიუთვლი.

ციფო. ის ნაკაფი მუხაც ვიცი და ის კერჩინახიც.

ხირხილა. ამ მუხასა და ამ კერჩინახს უქან ქობია.

ციფო. ის ქობიც ვიცი.

ხირხილა. კარგზე რომ მიხვალ, წინ-წინ დარდალა გამოგ-ებებე.

ციფო. თუ. გამომეგვობს. დარდალა ვიღაა?

ხირხილა. დარდალაა, რაც არის! დარდალა ნინას ცო-ლია.

ციფო. ნანია ვიღა ჩანდაბა?

ხირხილა. ნანია დარდალის ქმარია.

ციფო. შუევიწარო იმათი ქალია. (საჩუქრებს ხელს ჰხვევს). ამ საჩუქრებით რომ მივალ, მეღორეც დააციუნდებათ და იმისა ღორები!

ციფო და ხირხილა გადიან. შემოიღან ნანია, დარდალა და შე-ვიწარო. ნანია თვალს მოკრავს ხირხილას.

ნანია. რაო, ისეც გაგებრა ხირხილაში?

დარდალა. გაგებრა რომელია, რაც ამ ზაფხულს დაგვაკლო, სულ ახლა დაგებრტა.

ნანია. მაინც რა მინდაო?

დარდალა. რა მინდა და შუევიწარო ღამაზაო!

ნანია. ეი, მერე იმის რა, ეს რომ ღამაზაო?

დარდალა. ასეო და ისეო, ეგ ვარდივით გოგო იმ ტალახი-საკან მოხლოლ მეღორეს უნდა მისცეთო?

ნანია. ნეტავი, იმან არ დაიწუნოს!

დარდალა და ა. მეღორე რად გინდაო?

ნანია. ნეტა, ჩვენს დირეს მეღორე ჩამოქრას ფეხი...

დარდალა. ვითომ უფლისწული არა სჯობია მეღორესაო?

ნანია. ხირხილას ფეხებს შემოვაშტებრე.

შუევიწარო. სად უფლისწული და სად მეღორეო!

ნანია. ისე ვიზამ, ხალაღ მეღორეს აქ გავაინე!

შუევიწარო. მამი, მიხედ ღორები ჩამორტეა.

დარდალა. ჩვენც ისეთი ნალო მოკვითრია, მთელი შემოდ-გომა შეშა აღარ დაგვეკრდება.

ნანიძა. კარგი ერთი, და, ეგრე გეოქვა, გული რაზე გამოითქვ?

მჭევინარი. უფლისწული ცალი თვალით მაინც გაჩვენაო.
ნანიძა. ეი!
დარდალა. ბაღას რომ სიბერეში შევა, მჭევინარს წავიყვანო.

ნანიძა. ბაღასი დაბერებას აღარ დავუცდი, ხვალე გავატან მელორეს მჭევინარს.

მჭევინარი. (სიბიძას ცარიელზე უფლისწული!
(კისკისებს).
დარდალა. მაშ, კილოზე ჩამოვარავო არაფერ სავსე სურებო?

ნანიძა. მაშა, მაშა!
მჭევინარი. ხირხილას წინ დავუღოთ ღორის ურები.
ნანიძა. ჭამი და პური, ჭამი და პური დავაწყრივით რიგო.

მჭევინარი. ხირხილას გავუმასპინძლებთ ღორის ღინჯით.
(სიცილით კედება).

ფარდა

მესამე სურათი

დარდალა, ნანიძა, მჭევინარი, თეთო, ხოხე.

დარდალა. ისე დავაჩაჩხე თაფებით, გესიამოვნება.
მჭევინარი. მეც ისე ვაგებ სპილენძის სინი, ვერცხლისა გეგონება.

მჭევინარი. სინს კედელზე ჰკიდებს.
ნანიძა. სპილენძი გერჩინებს, ვერცხლი და ოქრო რა ჰქვნი საქმეა.

მჭევინარი. ეი, მინახავს კი!
დარდალა. ხოხე რა იცის, მე ამბრიდან ფეხილი ამოვიდე. ძალაზე ვადეტი, ჭრ მოვარე დაქველდეს-მეთქი, გადღებული და წაალაგებულო, ასე მთობარა.

ნანიძა. სწორე უქვამს, კარგ საქმეს ვადადება არ უნდა, ზაფხული ისე გაღის, დღევანდლისთვისაა მზიანი დღე არ გამოვრება. ასეთი კარგ დარში მოუფლება სუფრას გაშლა.

მჭევინარი. ზაფხული მეორედ მოტრიალდა.
დარდალა. ვიდრე მე ფეხილს ვამტკიცავ და პურის ცომს დავაყენებ, მზეც თვლებს დაიწებებს.

ნანიძა. რა ღრის მზის თვლებმა, ჭერ უჩაჩადა არის, ვიდრე მზე გორას მოფარება, კიდევ მოუვლავ და კიდევ გამოაცხობო.

დარდალა. გახურებულ გულზე კაცი რას არ მოასრებს.
ნანიძა. ეგრეა, ეგრე, რა გგონია, ამისთანა კარგი საქმე ხვალ კი აღარ გვექმება.

დარდალა. პურიც უნდა გამოვაცხო, ნაუჭიკი და ადრიაანა-ღაც აფდებო.

ნანიძა. აბა, შინ გული რაღას დავგივადება, როცა მჭევინართან წასხლადლები ვიქნებით.

მჭევინარი. უმ, როდის მელირსება, მეც ჩემი ჰერი მებუროს.

დარდალა. ღვიონს მე დაგაგებდარბო.

ნანიძა. პური და ღვიონი თუ სუფრაზეა, ქორწილს სხვა რაღაც უნდა? გოგო, ეგ ქალაქში გადამოიყარე, დავალო, ქორწილში ფეხი უნდა გავუყვა.

მჭევინარი. ქალაქში აძლევს ნანიძას. ნანიძა გაღის.

დარდალა. მეც უნდა მხიარული თავშალი წავიყარა, ხელს მეც ვაგებო ქორწილში.

ისმის კარის ჰრიალი.

მჭევინარი. (გახარებული). აგე, ხოხეც მოვიდა!

ქოხში შემოიღის თეთო, დარდალა და მჭევინარი გავცებულები უფურებენ.

თეთო. დარდალა, ერთი კარგ საქმეზე მოვიდე.

დარდალა. ვეწირო, აქამდე ჩემი სხლის გზაც არ იცილო, და ახლა ისეთი რა გაგიკრიდა, კარზე მომადევი?

თეთო. შენი მჭევინარი უფლისწულს მოსწონს.

დარდალა. ჩემი მჭევინარი რა უფლისწულს ფანდია, ეგ უნდა თბელ წამოგვდა, მეორედ აღარა ბრძანო!

თეთო. თუკი მოსწონს?

მჭევინარი. ეი!

თეთო. უფლისწულს უარს ხომ არ ეტყვი?

დარდალა. ვითომ ტატიმ არ ვებტუპ უარს?

თეთო. ნანია სად არის?

მჭევინარი. (სათონისაკენ იუბრება). მამი, ვეწიროა, შემოიხედებ!

დარდალა. ქალი უფლისწულს როგორ მივცე, როცა მელირესთანა ვგავს პირბა?

თეთო. მე აქედან ბელარაილი ვერ წაალ.

მელირეს ნანია.

ნანიძა. რა ამბავია, ვეწირო ჩემს ხაზლში რამ მოვიყვანა?

თეთო. ნანია, შენი ქალი უფლისწულს მოსწონს.

ნანიძა. მოსწონდეს რა, გოგო მელორესია, აქაოდა, მელორეა, მელორეს პირი გავუტებო და უფლისწული დავინათესავო?

თეთო. უფლისწულმა შემოიხედება, მელორეს აღარა ვეწივარო?

ნანიძა. სჯობია თუ არა სჯობია, გოგო მელორესია!

დარდალა. უკან გაბრუნდი, ვეწირო, ამ საქმეს ვერ ჩაეშლი!

ნანიძა. ვერ ჩაეშლით, ვერა!

დარდალა. ბიჭმა ნალოების ორევიო წელი მოიწყვიტა და გოგო სხვას მივცეთ?

თეთო. ნალოს მითრევა რა დიდი ამბავია, უფლისწული მაგაზე დიდ საქმეებს აეთებს.

დარდალა. მერე იმ კია ადამიანმა დიდ საქმეს თავი გაანება და ჩვენთვის მოიკლავ?

ნანიძა. ვერა, ვეწირო, ვერ მოვირგებდით, ქალს სხვას ვერ მივცემ.

თეთო. ამისთანა ქოხში კი არა, სასახლეში აცხოვრებს.

ნანიძა. სასახლე რად უნდა ჩემს ქალს?

დარდალა. ბატები ვიღაც გარკეცო?

ნანიძა. დამე თვის სადაც მისდებს კაცი, იქვე დაიძინებს, მილში რას იგებს, სასახლეში თუ ქოხში?

თეთო. (მჭევინარს). უფლისწული ფარის კაბაში მოგროვებს, ხოხეს ხელში კი ჩიოის კაბის გახლას ვერ ეღირსებო.

დარდალა. მაგას ჩიოის კაბაც უფლება.

თეთო. ამ საქმეს არ დასთმობს უფლისწული.

ნანიძა. არ დასთმობს და ნუ დასთმობს, მე ქალს ვერ მივცემ.

თეთო. აქამდე თხოვნით მინდოდა მოგრიგებოდიო, რაკი ეგრეა, ხვალ მოვალ და წაიყვანა მჭევინარს.

მჭევინარი. ეი, რა უნდა ჩემგან უფლისწულს?

(თავაღებს იფლებს).

ნანიძა. ეს ბრუცინი გოგო რა სასახლეში წასაყვანია?

მჭევინარი. კოქლოს.

დარდალა. ამ კოქლმა ხომ ქვეყანა დაფორტო სასახლეში?

მჭევინარი. ბლეუყენებს.

ნანიძა. ათი რომ უფობა, ერთს ვერ გააკონებ, ისეთი ყრუა.

თეთო. უფლისწული ამბობს, ის გოგო ბრუცინია თუ კოქლი, ხვალ აქ მომვარავო!

ნანიძა. რას ჩაგვაცოდავ?

თეთო. (მჭევინარს). აი, თუ არა გქერა, სასახლეში წასახლელად კაბაც კი გამოგვჩვენა.

მჭევინარი. რაო, კაბა გამომიჩვენა?

დარდალა. გოგონე, ნანია?

ნანიძა. მკლავი არ გაუყარო მკა მკაში!

თეთო. ხვალ მზალ დამხვდენ, მოვალ და სასახლეში წაიყვანა.

თეთო. მიღის.

ნანიძა. აბა, დატრიალდი, დარდალა, ცომი მოვიღე და პური გამოაცხე.

დარდალა. ეგრე ვიჭამ.

ნანიძა. ვიდრე ამოაუწინდებ, მე ფიჩხს ჩამოვიტან ტუ-

დარდალა. ამასობაში ხოხუე მოვა.
დარდალა და ნინია გაიღან.

მწვეინარი. ნეტა, რა კაბა გამომიჯანა უფლისწულმა?
(მეხვეულს ხსნის) რა ლამაზია! (კაბას იცვამს, სპილენძის სინში იუფრება) ხოხუე რომ დამინახოს, ვეღარც კი მიცნობს! (სინში იუფრება) უფლისწულმა — მობითოს და სასახლეში მოვიდეს!
(ციკცისებს).

შემოდის ხოხუე.
ხოხუე. (გაცივივებული უფრებს მწვეინარს). რა ლამაზი ხარ, მწვეინარი!

მწვეინარი. (სინში დანახავს ხოხუეს, გაუხარდება). მოგწონ-
ვარ?

ხოხუე. ნუღარც გაიხილ მაგ კაბას.
მწვეინარი. ამ კაბას რა ეგახადევენებს?
(სინში იუფრება, მკვლავებზე ხელს ისვამს).
ხოხუე. რა მკვლავები ჭკონია, ნეტა, ვის უმაღავდი, გამოაჩინე,
ერთი ცხვრითი გაგდე.
მწვეინარი. (გახაზებული). მოგწონს ჩემი მკვლავები, ხო-
ხუე?

ხოხუე. ეი, ეგ დედებივით მკვლავები ვის არ მოეწონება?
მწვეინარი. დედებივითა?

(იციენება).
ხოხუე. ერთი მოტანაზე სამ კონა ფიხის მანც შემოგოწვდება.
მწვეინარი. (უკმაყოფილოა). ფიხის კი არა, სულ ფარჩაში
უნდა ააღიარო.

ხოხუე. ფარჩაში ალილივო? ფარჩა რა ჩვენი საქმეა? ფარჩა-
ში ის უნდა მობითოს, ვინც უაზრულადარფელი ზის, ჩვენ კი გა-
ჯაფუხულიდან მოვიდებული, ზამთრის პირამდე წელს ვერ გავშ-
ლით.

მწვეინარი. მერე მავისთვის მობითა?
ხოხუე. აბა, კაცი საქმისთვის არის გარეწილი და ჩვენ ხომ ისე
არ დასხმდები?

მწვეინარი. (ქოშებს იცვამს). სწორედ ჩემს ფეხზეა.
ხოხუე. მავასაც მალე გადაყური.

მწვეინარი. რად გადაყური?
ხოხუე. აბა, არც ეგ გამოგვადება.

მწვეინარი. ვითომ რაბოიოა?
ხოხუე. ნებზე დაციტრდება ფეხი და წვაკაცე.
(ციკცისება).

მწვეინარი. (სინში იუფრება, მოსწონს თავისი თავი). შენ
აღარ მოგვცე, ხოხუე.

ხოხუე. (სიცილს ძლივს იმაგრებს). მაშ, ვის მისცე?

მწვეინარი. ვისა და უფლისწულს.
ხოხუე. (სიცილით ცეცება). ვითომ უფლისწული მე მკობია?

მწვეინარი. უფლისწული შენსავით გაფხოილ ტყავში კი
არ არის გამოხვეული?

ხოხუე. ვითომ ამ ტყავს რას უწუნებ?
მწვეინარი. იმას ხბოს ტყავი აცვია.

ხოხუე. ეცვას რა!

მწვეინარი. (ელიმება). შენა?

ხოხუე. მე ჩემს ტყავშიაც კაცი მკვია!

მწვეინარი. (მარჯნის ასხმულს იქვევს ყელზე). ნახე, რა-
გორ მომიხდა?

ხოხუე. (ელიმება). სწორედ შენი ლოყების ფერია!

მწვეინარი. უფლისწულსაც მოვეწონებო!

ხოხუე. პირს არ დაიწვავს, მაგრამ არც მე ვარ იმაზე ნაულები
ბიბი.

მწვეინარი. ხოხუე, ის უფლისწულია!

ხოხუე. უფლისწული იყოს, რაკი უფლისწულია. ცოლს კი
ვერ წამართმევს.

მწვეინარი. (სინში იუფრება). სასახლეში ისეთი ეგახადე-
ვინება!

ხოხუე. არც ჩემთან მოგეწონება, შენ ნელ-ნელა ბარდანები
გააშაღე...

მწვეინარი. ბარდანები რად გინდა?

ხოხუე. ზაფხული იუფრება, რკოს აკარეფინებს.

მწვეინარი. (გაოცებული უფრებს). რკოსა?

ხოხუე. სამ ბარდანს ხომ მოჰყრი, დლიდან საღამომდე ისე
გაერთობ, სასახლე დაგვიწყდება.

მწვეინარი. მე სასახლე მირჩენია, რა ფუფუნებაში ვიქ-
ნები იქა?

ხოხუე. მერე ფიხსაც მოგაგროვებინებ.

მწვეინარი. სად ფიხი და სად სასახლე?

ხოხუე. მერე წწელსაც მოჰყრი და გოდრის დაწვასაც გას-
წავლი.

მწვეინარი. ხომ სული ამომივია მუშუბაში?

ხოხუე. ერის გეკოცებს და აველაფერი დაგვიწყდება.

დარდალა შემოდის

დარდალა. ისეთი ცომა მოვხვლე, თითო გუნდა ათ გუნდად
იქცა.

ხოხუე. დარდალა, საქორწილო გუნდები ამოიღე?

დარდალა. მაშა!

ნანია შემოდის.

ნანია. ფიხის მოვიტანე და თონესაც ჩავუყიდე, ზოგი ახლა
მოიღებს ვეზირი.

ხოხუე. (გაოცებული). აქ რა უნდა ვეზირის?

დარდალა. წყალი მოსწურებობა და წყლის დასალეცად
შემიხებტა.

ნანია. მოიტა, გოგო, ლობიო დაახსო.

მწვეინარი. ახლავ, მამი!

ხოხუე. აქ რომ არ დავლია, სხვაგან წყალი დავარა?

ნანია. რა ლობის ვეზირია, პური მომიშვიდა.

ხოხუე. მრუდედ ხომ არაფერი უთქვამს?

დარდალა. მრუდედ არა!

ხოხუე. დარდალა, ვეზირმა თვალი ხომ არ დააღდა მწვეი-
ნარს?

დარდალა. თვალი კი არა!

მწვეინარი. ხან დავიმაწყე, ხან დავიგობე, მაინაი ვარ-
მეთქი, არაფერი გამვიდა.

ხოხუე. აქი ვითხობა, დარდალა, ვეზირებს თვალები აქეთ ებ-
რეცება-მეთქი!

მწვეინარი. ვეზირს კი არა, უფლისწულს მოსწონსო.

ხოხუე. უფლისწულმა რა გაიგო, რომ მწვეინარი ლამაზია?
დარდალა. კოჭლია თუ ბრუციანი, ის გოგო აქ მომგვარე-
თო!

ხოხუე. იცის, რომ არც კოჭლია და არც ბრუციანი!

მწვეინარი. სასახლე არ ურჩენვია ხოხუეს ქიხსაო?

ხოხუე. რა ექნა!

მწვეინარი. ხოხუეს უფლისწული არა სკობიაო?

ხოხუე. აქი მრუდედ არაფერი უთქვამსო?

ნანია. მოსწონდეს რა, გოგო შენა!

მწვეინარი. უფლისწული ფარჩის კაბაში მოგართავს, ხოხუეს
ხელში ჩიოის კაბის გახასხებს ვერ ეღიარებო.

ხოხუე. უფლისწული არც ვიყო, მეც მოგართავდი ფარჩის კა-
ბაში.

მწვეინარი. კიდევაც.

ხოხუე. უფლისწული რომ ვიყო, მანც მწვეინარი მომეწო-
ნებოდა.

ნანია. განა არ ვციო.

(ელიმება).

მწვეინარი. ალალი გულით მეუბნები, ხოხუე?

ხოხუე. ახა, ჩემს ქიხში ერთი ოქრო არ გაგორდება და!

ნანია. მკვალ ალიონზე არეკე ღორები.

ხოხუე. მუე წითელ ბიბილის ამოკოფის თუ არა, მუხებთან გა-
ვნდნები.

ნანია. შენც ადრე გარეკე მინდორში ბატები.

შვეიცარიი. (იყინის). ამა, ჩემმა ბატებმა რა იციან, პატარაშმა ქალმა ხვალად აღრიანავ უნდა გავლალი მინდორში ისინი.

ნანია ა.რა გვიჩის რა, ცოტა გაიძნირე, მთელი დღე სუფრასთან ჩლიობი მუხლები დავიბობდება.

შვეიცარიი. ევრეა, მამი, ევრეა!
ხოხე. მზე რომ დაღაიწყებება, ქორწილითი მოლილიბე, სუფრადან ავიღებოი, მე ღორებს ჩამორტყავ, შენ — ბატებს.

და რა ღალა. შვეიცარიას რომ ვეღარა ნახავ ვეზირი, ნეტა, რას იზამვი?

შვეიცარიი. ცხვირს ჩამოშუვებს და გაბრუნდება. შვეიცარიი კისკისებს.

ფარდა

ამოთხე სურათი

ხოხეს ქობი

ხირხილა და ბალია.

ხოხე. კედლები ხომ მივლეს მივლეს, ახლა სარკმელს პირს გაუხსნი და შუეს შემოუშუვებ. შვეიცარიას მინდა შუქზე ვუჯირო. (კედლიდან ქვას იღებს, ოქროს წამოიპნევა). ჩემს სახლში ოქროს რა უნდა? შვეიცარიამ რომ მე ოქროს ნახოს, გაეცინება, მეღორე ხარ თუ უფლისწულიო? (იყინის). შემოდის ბალია.

ბალია. ძლივს შენი სახლის კარი ღია დამხვდა.
ხოხე. (იყინის). მამა, მამა, მეც მიხარია ჩემს სახლში ყოფნა.

ბალია. კაცი შენ ვერა გნახავ, ხან მინდრის თავში ხარ, ხან ბოლოში.

ხოხე. ევრეა, ევრე ჩემი საქმე არა ექნა!
ბალია. ხირხილას აქეთ ხომ არ გამოუდგება?
ხოხე. ხირხილასთვის დღეს თვალა არ მომიკრავს, ხირხილას კებზე?

ბალია. ევრეძე კი არა, ისე გვითხე. აქეთვე ჩამოვიარე, სიკილის ხმა გავიგონე და შენეც გამოგებრუნდი. ვიფიქრე, გავივებ, ხოხეს რა აციენებს და თან ცივი წულით გულს გავიჭირებო-მეთქი.

ხოხე. არც ღვიწივზე გეტყვი უარს, დღეს ჩემი ქორწილია!
ბალია. ძალიან გიუჩანდისა! (იყინის).

ხოხე. ვიყოჩაღე, ვიყოჩაღე, ქვეყანას ამ გოგოსეც ეღერცება კისერია.

ბალია. კარგი გოგაო?
ხოხე. რა უჭირს, ორი თვალი აქვს და ორი ყური.
ბალია. (გულთანად იყინის). ამა, ერთი ის გოგო უნდა ნახო, მე რომ მომეწონოს.

ხოხე. კარგია?
ბალია. კი არ დაღის, დაქირის.
ხოხე. დედაკაცი იეგითი უნდა, მკვდარ დედაკაცს სური არ უნდა აქამო.

ბალია. სიხარულსგან ღამის აკურტრუშდე, ცეცხლია, ცეცხლი!

ხოხე. გვერდში რომ მომივამ, დაღინდები, სიუვარულმა ევრე როგორ აგამსებუპა?
ბალია. შენც ასე ხარ?

ხოხე. მე რაღა ვარ? გულის მაგივრად ქვა კი არ მიღვსი! (ღვიწის უხსამს) ამა, ერთი გასინჯე, როგორი ღვიწიაო?

ბალია. (აქვას). მშვენიერია, მეფესობა არ ექნება ამისთანა დღიწი.

ხოხე. მამ, წყალ-წყალა ღვიწის ხომ არ მივიტან სუფრაზე?
ბალია. (სვამს). კარგი ღვიწია, კარგი (ოქროს დაინახავს) ეს ოქროც შენია?

ხოხე. ჩემია, ჩემი, ეშმაკად სარკმელს პირი გაუფხსნე, შუქზე შემოეშუვებ, ცოლსაც შუის შუქზე დაინახავ-მეთქი, ქვა! გაშოთხე ვიღ და ეს ოქროს კი წამოიანა!

(ოქროს იღებს და პირგანთვრ სურათს ყრის).

ბალია. აშენებულხარ და ეც არას!

ხოხე. აშენებული არა ვარ? მტერი რაღა აშენება მინდა! კოლტი ერთი ტახი ჩემი დამიღის, ზამთარი, რაც უნდა გაიჭიბოს, მარტოს ფეხს ვერ ვადმოდავამს. კარზე ისეთი უწყნებე მიუჩრა, გაუქრობლად რომ შენის ბუხარში ცეცხლი, ნახევრსაც ვერ დავ-ვადვ. დღეს ცოლი მომავს, ქალი კი არა, დაბრუნდა სურია!

ბალია. დაბრუნდა სურე? გემრიელი რა იქნება!

ხოხე. მტერი აშენება მინდა! მკვდარს ვაკიცვლებს ჩემი შვეიცარიი!

ბალია. შვეიცარიო? ჩემს საცოლესაც შვეიცარიი ჰქვია, ერთიც დამისხი!

ხოხე. (უსხამს). ქორწილამდე კი არ გამოვცალით ის დეინო! (იყინის).

ბალია. ამ ოქროს პატრონი, ვინდა, ათ ქორწილს გადაიხდის! ხოხე. ამ ოქროს პატრონი?

(გაოცებული უყურებს).

ბალია. რაკი ასეთი ბედი დავცეცა, ერთიც დამისხი! (ხოხე უსხამს, ბალის ღვიწი ეკედება, კარზე გუნებაზეა). ერთი ოქროს რომ გამოიტყ, ქორწილს ხალხს ისე გამოიართბ, მგონი, ფხეზე ვეღარა დგებოდნენ.

ხოხე. (თავს აქნევს). ამ ოქროს ხელს არ ვახლებ. (სურას კუთხეში დავამს). მაღლი იმასა აქვს, შენი მონაგარიო ახიამოვნო სტუმარს.

ბალია. ესეც შენი მონაგარია!

ხოხე. რა ჩემი მონაგარია, ხელი არ განმინდრეცია, ისე დამეყარა თავზე ოქროები. ბედი არ გინდა, რაღა დღესა, როცა მოუცულელად ვარ? ეს არის, ღორები ავრეკე მუხებთან, აქაოდა, ქორწილს ვიღებ, შუშმიღებო ხომ არ დავბოცავ ღორებს?

ბალია. ქორწილს ქორწილად და ღორებსაც მიხედვა უნდა! (ხოხე ღვიწის უხსამს ბალისა და თავისთვისაც ისხამს, ორივენი სვამენ.)

ხოხე. შვეიცარიას დავპირდი, მზე რომ ბიბილოს ამოჰყოფს, შენს წასაუვანდე ვადმოვალ-მეთქი, მზემ ბიბილო კი არა, ფეხის ყანწივს ვადმოვალ სურე.

ბალია. (რაკი ხირხილა ვერ ნახა, წასასვლელად ეშხამება). ტახტების დედაში შვეიცარიი ხომ არ დავაიწყუნებო ხოლმე? (იყინის).

ბალია. როცა ტახტებთან ვარ, შვეიცარიი მელანდება, შვეიცარიანო — ტახტები მიტრიალებს თვალბეში. თუ აქეთვე მოხვდები, ქორწილში მეყვე!

ბალია. ერთი უნდა გნახო, როგორ გამოიჭიბები შვეიცარიას კვერდით!

ხოხე. თუ მოხვდა, გამეზარებდა!

ხირხილა შემოდის.

ბალია. ხირხილა, რა ჰქენი?

ხირხილა პირზე ხელს აფარებს ბალისა.

ხოხე. (იყინის). ჩემს ქორწილში მოხვდები?

ბალია. ხოხემაც იცის, რომ შვეიცარიას ვიროთავ და ძალიან უხარია.

ხოხე. მე რად მეწყენება, მაგან რომ თავიცი გულის ქია გახარას?

ბალია. (ხირხილას). რა თქვა?

ხირხილა. შენი საქმე გაჩარხულია!

ბალია. გაჩარხულია? (ხოხეს ხევევა). ხოხე, ჩემი საქმე გაჩარხულია!

ხირხილა. ხოხე, შენი ტახტები ნაკვე ტირიფთან წყალში სრიაან, შვად ტოტივებენ დაბოკლიბივით.

ხოხე თავს იხსნის ბალისს მკლავებშიდან.

ხოხე. რას ამბობ, ხირხილა?

ბალია. რა უფრო მოეწონა, კახა თუ ქოშები?

ხოხე. ნაკვე ტირიფთან რა უნდათ ჩემს ღორებს?

ბალია. მარცხის მივიცი მოეწონა? (გახარებული იყინის). შენ მოიხივია კისერზე?

ბი რ ხ ი ლ ა. ისეთები არიან, ძლივსა ქანსახებენ!

ბ ა ლ ი ა. სასახლეში რომ დაშაბოეთ?

ბ ი ზ ბ. ბედი არ გინდა, არაა ახლა ჩაყარნენ იმ ოხტრ წყა-
ლში?

ბ ა ლ ი ა. რაჟი ახე გამახარებ, მეც სიკეთით გადავიხდი, მაგ სი-
კეთეს, ხომ გაგიგონია, პური დამიყარი და კოყრას დაგვიტარა!
(ციტინს) დღეს, თორმე, ხოხხსაც ქორწილი აქვს და ამის საყოლ-
საც მწვეინარი ჰქვია!

(ციტინს).

ბ ი ზ ბ. რა მქორწილებდა, ღორებს უნდა მივებდი!

ბ ა ლ ი ა. მე კი სასახლეში მივბრუნდები და იქ დავუციდი მწე-
ვინარს.

ბ ი ზ ბ. ვიდრე ღორებს ავრეკავ, შუადღე მოვა!

ბ ი რ ხ ი ლ ა. მაშ, ღორებს ხომ არ დახოცავ?

ბ ი ზ ბ. ვერა, ვერ დახოცავ, მწვეინარს კი გული გაღუქან-
დება.

ბ ა ლ ი ა. ამ ოქროს რომ დინახავს, სიხარულისგან დაბრძოლი-
ლებდა შენი მწვეინარი.

ბ ი რ ხ ი ლ ა. ახა, ოქროს სადა ხედავ?

ბ ი ზ ბ. რა შეკამებს, წყალოვან რამ ჩამოიყვანათ?

ბ ა ლ ი ა. ის სურა სავსეა ოქროსით!

(სურას ვასცქერის).

ბ ი რ ხ ი ლ ა. სავსე სურა რა ამბავია!

ბ ი ზ ბ. ხირხილა, ერთი ეს სიკეთე მიყავი, მწვეინარს აქ და-
ხვდი!

ბ ა ლ ი ა. თუ აქეთენ ვიქნები, შენთანაც შემოვივლი, უნდა
ენახო, შენი მწვეინარი სჭობია თუ ჩემი?

ბ ი ზ ბ. ცოცხლებს თუ ვერ ამოიყვან წყლიდან, დახოცილები
რადღა მინდა?

ბ ა ლ ი ა. ხირხილა, შენს სიკეთეს არ დავივიწყებ, თუ კაცი
ჰქვია!

ბ ა ლ ი ა მიდის.

ბ ი ზ ბ. რაჟი დავიგვიანე, დარდალა, მწვეინარი და ნანია აღარ
დავხვდები და ჩემთან გამოვივლი. სურუას მიუხედილო და მეც აქა
ვარა!

ბ ი რ ხ ი ლ ა. მოხვალ, მაშ, სად დავიკარგები!

ხ ი ზ ბ მიდის, ხირხილა სურას თვალს არ ამორბობს.

ბ ი რ ხ ი ლ ა. ხოხხს ღორები ისეთ ბალახზე მივრეკე, წყლიდან
ეგრე მალე ვერ ამოიყვანს. (სურასთან მიდის და ხელში იღებს)
ხოხ ხომ დავარტყანიე, დარდალასა და ნანიასაც მოვუცილო, მწეი-
ნარი კი ნაჭირი ვაშლივით მომიგორდება ხელში.

(ციტინს).

დარდალან, ნანიისი და მწვეინარის გაჩქარებული ლაპარაკი
ისმის, შემოიღიან დარდალა, ნანია და მწვეინარი. ხირხილა კარბა
ში ეგებება.

დ ა რ დ ა ლ ა. ხირხილა, შენ რად გამოგეცხებე? ხოხმ უნდა
შეგეყვანოს თავის ქერკვეშ.

ბ ი რ ხ ი ლ ა. მერე ხოხმ სად გახლავს?

(მეშვასა შლის).

დ ა რ დ ა ლ ა. როგორ თუ სად გახლავს? ქორწილი დაავიწყ-
და?

ბ ი რ ხ ი ლ ა. ქორწილი კი არა!

დ ა რ დ ა ლ ა. აქამდე გზა გაცითა ჩვენთან სიარულით, ახლა
აღარ ეჩქარება?

ნ ა ნ ი ა. ჩვენზე უეთესი ვინ იმავა, რომ ჩვენ დავგაშქობინა?

ბ ი რ ხ ი ლ ა. ახა, რაჟი ხოხხს ოქრო ვაუჩნდა, თქვენ რადღა
უღიხიარო?

დ ა რ დ ა ლ ა. ხოხხს სახლში ოქროს ვინ გაუპაჟანებს?

ნ ა ნ ი ა. ოქროს თავის ტახტებს ეძახის.

ბ ი რ ხ ი ლ ა. ტახტებს კი არა, ახლა სულ სხვა ოქროს პატრო-
ნია. ახა, აქ მოდი, ნანია?

მ წ ვ ე ე ნ ა რ ი. მამი, ოღონდ ოქრო მამყენე და გინდა, მომ-
კალი!

ხირხილა ნანიის სურას აწოდებს, ნანია სურაში ჩაიხუდავს და
უცებ სურას პირზე ხელს აფარებს.

ნ ა ნ ი ა. დარდალა, მწვეინარი იქით წაიყვანე!

დ ა რ დ ა ლ ა. (სურაში იფურება). ამას რასა ხედავ, მწე, შე-
ამოღის სურვილიან! (თვალზე ხელს იფარებს). აჟი ჩემს სახლში ერ-
თი ოქრო არ გაგორდებოდა?

ბ ი რ ხ ი ლ ა. ხომ თქვენი თვალითა ხედავთ, სურით უღვას
ოქრო!

მ წ ვ ე ე ნ ა რ ი. ოქრო რომ მომცა, მეც ფარის კახსა შევიე-
რავოდი!

ნ ა ნ ი ა. ვითომ ოქრო რად მინდაო?

ბ ი რ ხ ი ლ ა. რად მინდა და, ახლა ღორებში აღარ ვივლი, ახ-
ლა სასახლეში ვეჭირად დავდგები!

ნ ა ნ ი ა. მერე ღორებში მოსიარულე კაცი სასახლეში ვამო-
დგება?

ბ ი რ ხ ი ლ ა. ვეჭირის ტანისამოსში მოიბრუნება და გამოდგე-
ბა!

დ ა რ დ ა ლ ა. ეს ოქრო საით ჩანდაბიდან გაურნდა?

ნ ა ნ ი ა. ეს ოქრო რომ არ გამომტყარალო, ახლა შუა ქორ-
წილში ვიქნებოდი!

მ წ ვ ე ე ნ ა რ ი. მე რომ ვეჭირად დავდგები, მერე მწვეინარი
ვის გაუპყვს?

ნ ა ნ ი ა. ეს ვეჭირობა საიდან მოვიგონა?

დ ა რ დ ა ლ ა. ან მეღორე რა ვეჭირი იქნება?

ნ ა ნ ი ა. უყვალ მეღორე რომ ვეჭირად დავდგებ, ღორებს ვი-
ღამ მოუროს?

ბ ი რ ხ ი ლ ა. ვეჭირობა უფრო მომწონს!

ნ ა ნ ი ა. ეგ არის, მარტო მომწონება!

ბ ი რ ხ ი ლ ა. ახლა მე ოქროს პატრონი ვარ, ახლა სულ სხვა
კაცია ხოხელი!

ნ ა ნ ი ა. ხოხე რაც არის, ისევ ის იქნება, გინდა კისრადღე ოქ-
როში ჩასვა.

დ ა რ დ ა ლ ა. ის რომ ვეჭირად დავდგებ, მერე ეს ამოდენა ნა-
წუქ-პური ვის უნდა შევაკაშო?

ბ ი რ ხ ი ლ ა. ეგ ვადრდებ? მაგ ნაწუქ-პურსაც პატრონი გა-
მოურნდება და მწვეინარსაც!

ნ ა ნ ი ა. ხოხეზუა დანიშნული, ხოხემ უნდა წაიყვანოს!

მ წ ვ ე ე ნ ა რ ი. ეგრევა, ვანა, მამი!

ბ ი რ ხ ი ლ ა. რა კენა, ხოხე როგორ წაიყვანს, სასახლეშია გა-
მოქობული!

ნ ა ნ ი ა. გამოქობული იყოს, ახლავს სასახლეში წავალ, თოცს
წავაბამ დ წაიჭოვანა!

ბ ი რ ხ ი ლ ა. აღარ გამოკვება, ტყავსაც ვავიხი და ქალამბე-
საც ვადავიკრა!

ნ ა ნ ი ა. ტყავს ვავიხი თუ ქალამანს, ისევ ის ხოხე იქნება!

დ ა რ დ ა ლ ა. ვეჭირი გვეხვეწებოდა, მწვეინარი უფლისწულს
მოსწონსო, ახლოს არ წაიყვარებ, უფლისწული არა სჭობია ხო-
ხეს?

ნ ა ნ ი ა. დრაცო, დედაკაცო, რა დროს ეგ არის!

მ წ ვ ე ე ნ ა რ ი. ბრუციანია თუ კოჭლი, აქ მომგვარებო!

დ ა რ დ ა ლ ა. ჩვენც ავდგეთ და უფლისწულთან წაივდიო სასა-
ხლეში!

ნ ა ნ ი ა. უფლისწული რა მალამოს დავგადებ? ვითომ ჩვენს
დარდს გელში შეუშვებს? უნდა წაივდიო და ხოხე წაიყოყვანოთ!
ნარხოლა, შენ უნდა დავეცხმარო, სასახლეში მონათურე კაცი ხარ!

ბ ი რ ხ ი ლ ა. გინდა, პირდაპირ უფლისწულთან მივიყვანო?

ნ ა ნ ი ა. უფლისწულთან რა დავაგჩინებ?

დ ა რ დ ა ლ ა. ჩვენი ნაწუქ-პურის სუნეი საიდან სად დატროილ-
და, ქვეყანა ვავიხებს ჩვენს ამბავს!

ნ ა ნ ი ა. ნეტა, რას არაკუნებ, დედაკაცო, ქვეყანას შენთოხის
სცალია!

დ ა რ დ ა ლ ა. რომ დავგინახავენ, ხომ იტყვიან, სასახლეში მი-
რბოდნენ!

ნ ა ნ ი ა. გაიკრებული კაცის მტეი ვინ წავა სასახლეში?

ბ ი რ ხ ი ლ ა. თქვენ დაწინაურდით და მეც უკან მოგვე-
ბოთ!

დ ა რ დ ა ლ ა. წაივდიო, როცა მტეი გზა აღარა გვაქვს.

ნ ა ნ ი ა. ამასაც მოვესწარი, სასახლეში ჩემი ფეხით, მივდი-
ვარ!

დარდალა, ნანია და მწვეინარი მიდიან.

ხორხილა ახლა კი ჩემია მწვეინარი, ჩემია! (პაერში ხტის, იცინის). ვაგრებულთ ხოზე დარდალაჟენ აღარ მიიხედვენ და მწვეინარი მე დამარჩება!

ხო ხე. აბა, შენ იცი, მწვეინარს თუ მაპოინენ, ზამთარში, როდესაც თო მავრად გამოკადლობ ტახს ხორციო.

ხოზე დაღლილი შუმიდის.
ხო ხე. ისევე მუხებთან აერევი, საღამომდე ფეხს არ მოიცვლი-ანი იმ ჩრდილი შენცა და მეც კარგად ვავრილდებოდით, მაგრამ აქეთ შეჩქარებოდა.

ფარდა

ხო რხილა. ასე რა გეჩქარებოდა, ხოზე, გული რად ამოიგდე-ბინე?
ხო ხე. როგორ თუ რა შეჩქარებოდა? დღეს მწვეინარი მომ-ყავს, ახლა რაკი ღორჩე დავაგინავ, დამწვიდებელი დავჭედბი ქორწილში.

მეხუთი სურათი

გორიას სამკერავლო სასახლეში
გორია და ბალია

ხო რხილა. ვის ქორწილში დაქვდები?
ხო ხე. ვის ქორწილში და ჩემს ქორწილში.
ხო რხილა. უპატაროდ დავჭედბი?
ხო ხე. უპატაროდ რად დავჭედბი, პატარაძილე, სადაც არის, აქ განდებია!

ბალია. კი ამბავია, მეფის ქალი ვერვირანად მოვიპატიეთ, სახელმწიფო კაცი კი არა გვეყავს.

ხო რხილა. ქორწილი ჩავფუფუ!
ხო ხე. როგორ თუ ჩამფუფუ?
ხო რხილა. გული ვაიმაგრე, ხოზე.
ხო ხე. გული ვაიმაგრე? (ელმება). ზუმრობა კარგა, მაგრამ ზუმრობაც თავისი ადგილი აქვს.

გორია. ახლაც ნუ გადაწყვეტო, ძალს ვინ გვატანს, გინ-და თუ არა, გადაწყვეტო?

ხო რხილა. ზუმრობა კი არა, მწვეინარი, ნანია და დარდალა სასახლეში არიან.

ბალია. არადა, ის სახელმწიფო რა სახელმწიფოა, სადაც სა-ხელმწიფო საქმეები არა ეტყობა, პა?

ხო ხე. სასახლეში რა დარჩენიათ?

გორია. ახლაც ლელებს აყერებს სახელმწიფო კაცის ტანსამოსს). მე თუ მკითხავ, როცა სახელმწიფო კაცი გვეყოლება, ჩვენც მაშინ გადაწყვეტო სახელმწიფო საქმეები, მორჩა და გათავდა!

ხო რხილა. როგორ თუ რა დარჩენიათ? ვერვირის სიტყვას ვერ გადავალოთ, უფლისწულს უნარს ვერ ვეცვებით!

შემოდის ციფო

ხო ხე. აი უფლისწულს უარი ვუთხარიო, მწვეინარი შენიაო?

ე თ ე ო. უპ, ფერდები დამაწყდა სიცილით!

ხო რხილა. შეატრიალეს კები.

გორია. რა მოხდა?

ხო ხე. ეგ როგორ იქნება? მწვეინარი, მწვეინარი რაღას ამ-ბობდა?

ე თ ე ო. ერთი სოფელი გოგო მოადგა სასახლეს, გინდა თუ არა, შემოიშვიო, სასახლეში ვარ დაპატებებო!

ხო რხილა. მწვეინარი სიხარულით ფეხზე აღარ იდგა, ქ მე-ღორე აღარ მინდა, უფლისწულს უნდა ვაგვეყო!

ბალია. დაპატებებოდა და შემოაშვიო!

ხო რხილა. მეღორე თვალით არ დამანახათ, მეღორეზე არ ვა-ხოვრდებო!

ე თ ე ო. რას ამბობს, ბალია, იმს სასახლეში რა უნდა ისე აკვს ლელები დარჩნული, გეკონება, აქეთ-იქედან ვაშლები მოუხამო!

ხო ხე. ნანია, ნანია რა გუნებაზე იყო?

გორია. არა, ეგ როგორ იფიქრე, ბალია, როდის იყო სოფელს გოგოებს სასახლეში ვეპატებებო?

ხო რხილა. ნანია სიცილით კვდებოდა, ერთი უფრეთ, მწე-ვინარი რა ქუთაზე დადგათ?

ე თ ე ო. იცი, მერე მოელი ოჯახით ავირიალი (იცინის).

ხო ხე. დარდალად ვერ დაუტარა.

გორია. როგორ თუ მთელი ოჯახით?

ხო რხილა. დაუტარა კი არა, პირში წყალი ჩაიგუბა.

ე თ ე ო. როგორ არა, მებბე გოგოს თავის მამა, მებბორე ნანია და ნანია თავისი ცოლი დარდალად თან წამოუყვანია.

ხო ხე. მერე ვერ ვადმოღვარა პირიდან წყალი და ხმა ვერ ამოიღო? ეგებ, დარდალა დარდალა არ იყო?

ბალია. რა მოხდა, სასახლის ნახევ უკვლას უნდა!

ხო რხილა. აბა, რა ვიცი, ნანიას მშა არა მყავს, რომ ისა უფო-ლიყო და ნანიას კი მავდა.

ე თ ე ო. ისეთ დღეში არიან, ხან აქეთ კარს მიაღებვიან, ხან იქით.

ხო ხე. მაშ, ნანია უფოლია, მწვეინარი კი იყო?

(იცინის).

ხო რხილა. პატის ბუმბული ქონდა თმში?

გორია. ნეტა, სასახლე საბაზე ხომ არა მჭონიათ?

ხო ხე. მწვეინარი უფოლია ნეტა, მუხებთან დარჩენილია ვი და ეს არ ვაგვიოთ! ახლა რა გზას დავადგე! ღორებთან ავიდე, ლო-რები რას მივდივან? მეუბოდნენ დავუძახო, უპატაროდ რა ქო-რწილი იქნება? სხვა გზა არ არის, ისევე სასახლეში უნდა წავიდე და მწვეინარი ვაიყო!

ე თ ე ო. გოგო ისა მოსარჩელი, თოქოს, მართლა დედატი-ვეთ სასახლეში (იცინის). მერე საქმე არა გვექონდა!

ხო რხილა. სასახლე შენი ქოხი კი ნუ გგონია, მწვეინარს გე-რე მალე ვერ იბოვი.

გორია. მომარნეულია? არა მაროლი!

ხო ხე. (ახლა ავირდება ოქრო). ხორხილა, ეგ ოქრო შენი იყო, ოღონდ მწვეინარი მაპოინენ!

ე თ ე ო. მწიფე უროსფერი კაბა აცვიო!

ხო ხე. სურადან წამოყრის ოქროს, ხორხილა ვიბეხს იცხებს.

გორია. სხვა არ ეკადრება!

ხო რხილა. იმოდენა სასახლეში გამოქირდება მწვეინარის პო-ვნა.

(იცინის).

ხო ხე. აა, სულ წაიდე, ოღონდ მწვეინარი ცალი თვალით და-მანახე.

ბალია. (უხარია). მწვეინარია, მწვეინარია, მწვეინარი მოვ-და სასახლეში ხორხილად ხომ უფობა, ვერვირის სასახლეში გეპატივე-ბაო? ახე, ახე, ნაღდივალ!

ხო ხე. ხოზე სურადან სულ წამოყრის ოქროს და იმასაც ხორხილას აძლეს.

გორია. ნეტა, შენ რა გიხარია, ბალია?

ხო რხილა. (ელმება). ირი თვალით დავანახებ.

ე თ ე ო. მე არ ვიცი, ფიქრის კაბა აცვიო თუ ვერცხლის ქოშე-ბი, სასახლეში მიწვი ან შეყოფაშევი! მორჩა და გათავდა!

გორია. რაღა დღეს მოვიდნენ, როცა მწეხას ველით?

ე თ ე ო. მოკვდება და იმათ სასახლეში არ გავაჭკანებ!

ბალია. კაცებს რომ თქვას, სასახლის კარი დიაა ყველაფის, რაღა იმათ ვუეცებთ?

გორია, სხვა დროს კიდევ მო, დღეს კი იმის დრო არ არის, მეტად გოგოებთან ავსოთ სასალსო!

ე. თ. ე. ერთი გაჩენა, რა სასელიოები არიან, სახეებს ისე უჩარბებს სხე, ვეგონება, წასლეს წინ კვარცხის გული ვადასევ-სო, იმ გოგოს ხომ სურათია აქვს სახე ავუბებელი, ნამდივალა!

ბალია. სურვიით კი არა, ნაზუქივით!
ე. თ. ე. ერთი სიტყვით, სურვიით თუ ნაზუქივით, დღეს სასა-ხლოში მაგათთვის ადგილი არ არის!

გორია. ნამდივალად ეგვრად!
ბალია. რა იქნება, შემოუსვავ, შუხას ხომ არ მოვუსვამთ გვერდში? ისე რომ ვთქვათ, მორთულაა, ფარისი კაბა ამშვენებს და ვერცხლის ქოშები!

ე. თ. ე. ფარისი კაბა ამშვენებს და ვერცხლის ქოშები, სხვა არაფერი უნდა სასახლოში?
ბალია. რა მოხდება?

ე. თ. ე. გოგოს მაშინვე შეატყობ, ბატებს დასდევს. არა, არა, მე იმით აქ არ შემოუვლებ!
გორია. (დღღებს აყერებს). ცხეც ასე, ვინც ამ საშოსში მო-ირთვება, ცაცვი ის იქნება და ეგ არის!
შემოდის ხირხილა.

გორია. (ხირხილას უყურებს). მართლა თუ გინდათ, ხირხილას ტანზე ავიღე ზომები და ხირხილა უნდა მოვრთოთ ამ ტანისაშოს-ში.

ე. თ. ე. ჭკუიდან შემოული!
ე. თ. ე. ბალია და გორია იცინიან.

გორია. მაგის ზომაზე!
ე. თ. ე. კარგი ერთი, ხირხილა სადურთი სახელწმფიო კაცი იქნება?

გორია. (ეღიმება). ამ დილითაც გავასინჯე.
ბალია. მოდი, მართლა, ხირხილა გამოკარანჯოთ, ვნახოთ, როგორ მოუხდება?

ე. თ. ე. გორია და ბალია იცინიან.
ე. თ. ე. ხირხილა და სახელწმფიო საქმეები?
ბალია. ვნახოთ, რა იქნება?

ე. თ. ე. ხირხილა რა სახელწმფიო კაცი იქნება?
ბალია. ჩვენთვის რომ ვთქვათ, ჭკვეა არ დაიჭკვევ?
ე. თ. ე. როცა ამ ტანისაშოსში ვკარანჯავთ, ხომ უნდა ვიყო-დეთ, ვისა ვკარანჯავთ?

ბალია. მოვრთოთ, რა მოხდება, იმას მინცა ვნახათ, რა შე-ეკრა გორიამ, შუხა რას გაიგებს, ხირხილა მართლა სახელწმფიო კაცია თუ მართო სახელწმფიო კაცის ტანისაშოსშია მორთო-ლი?

გორია. ბოლოს და ბოლოს, ერთბეღ მოვრთავთ, არც სტუ-რებთან შეფრცხვებით და ხირხილაც გაიხარებს,

ე. თ. ე. ხირხილას დარდი გაქვს? მერე ხირხილას უღდეს გოგ-არში სახელწმფიო კაცის ჭკუა?

გორია. ერთი მიზნარი, ხირხილას რად უნდა ჭკუა? მე კი გი-რჩევთ, ხირხილა მოვრთოთ და რა ვიცი.

ე. თ. ე. იცოცხებ, ჩვენ გვეშველება, ამ ერთ დღეს მაინც, მაგრამ ეგებ, ხორანამ ლაპარაკი ჩამოუფლოს ხირხილას, ის პირს დაადებს და მეტი არაფერი, ხორანა მაშინვე მიხვდება, რა სახელ-წმფიო კაცია გაბლავს ხირხილა. შუხას ხომ მოკვდა სიცილით, ეს რა სასახლოა, ეს რა სახელწმფიო კაციაო?
(იცინის).

ე. თ. ე. ფიქრობს მორთულმა ხირხილამ სასახლეს მოაშოროს შვეინარი, დარდალა და ნაწია.

ბალია. ასე მოკარანჯულზე ვინ რას იტყვის?

ე. თ. ე. ხირხილას რომ მოეწონოს ეს ტანისაშოსი და აღარ გაი-ხადოს?

ბალია. რა ამაბობ, ერთ დღეში მოიმწვანილებს! (იცინის)
ნამდივალად!

ე. თ. ე. რა იცი, ეგებ, ისე მოეწონოს, აღარც გაიხადოს და აღარც!

ბალია. ვერ გაუჭლებს!

ე. თ. ე. კაცია და გუნება! მე ვარ და აღარ გაიხადოს!

ბალია. მოეწონება!

ე. თ. ე. ხირხილა სახელწმფიო კაცი არ არის და ამიტომ სახე-ღმწფიო კაცის ტანისაშოსში არ უნდა მოვრთაო!

ბალია. დღეს მოვრთავი, რა მოხდება, სულ ისე ვავხდები!
გორია. დღეს ისეთი დღეა, დღესა ვკვირდება სტუმრებთან გამოსაჩენად!

ე. თ. ე. ხირხილა რა სტუმრებთან გამოსაჩენია?

გორია. ჩვენ ვიცინებთ, ისინი რას გაიკებენ?

ბალია. (შუხად ხირხილას). ამ ტანისაშოსში მოვრთავენ თუ არა, შვეინარი სასახლოში შემოიყვანეს!

ხირხილა. მაშ, რას ვისმ!
ე. თ. ე. (ჩუმად ხირხილას). ასე მორთულს რომ გნახვენ, მე-ღორებს აღარ გაიკებენ!

ხირხილა. ამა, რა!
ე. თ. ე. ერთი გნახონ, რა გამოსაჩვეული ხარ!

ხირხილა. მეც ეგ მინდა!
ე. თ. ე. მეღორეც დააჩვენებთ და იმის ღორებიც!

ხირხილა. ეტყვა. ეტყვა, სად მე და სად მეღორეც!

გორია. ხირხილა, ამა, ერთი, მკლავი გაუყარე!
ხირხილა. (შეშერათლო). ჩაო, მკლავი გაუყარო? (გორი-ასკენ მიდის).

ე. თ. ე. თავი განებთ ხირხილას, ეს სახუმარო საქმე არ არის.
გორია. (ეღიმება). არ გინდათ, ნახოთ, რა შვეიკერე?

ბალია. მართლად და ვნახოთ, ერთი, რა შეუყარე!

ე. თ. ე. სეირი არ იქნება, ხირხილა! უცებ სახელწმფიო საქმე-ებზე წაიორწოს ლაპარაკი!

ბალია. ხირხილა და სახელწმფიო საქმეებზე ლაპარაკი? ხირხილას სარკის წინ სახეს მანჯვს.

ე. თ. ე. უცებ რომ მოგპირანოს და სახელწმფიო საქმეებში ჩა-ეროთ?

ბალია. მოგპირანოს კი არა, საქმესთან ვინ მიუშვებს ხირ-ხილას?

ე. თ. ე. ვერც გავიხა, ხელებს შეუყარვ თუ პირს ამოუყარავ?

ბალია. ხირხილა და საქმე!

ე. თ. ე. ბოლოს და ბოლოს, სახელწმფიო კაცის ტანისაშოსში თუ მოვრთავთ, რა დაუღოს, სახელწმფიო საქმეებშიც ჩაერავ!

ხირხილა ისე მანჯვს მანჯვს.

ხირხილა. რატომაც არ ჩავერევი?
ვეულა გაომეტყულო უყურებს, ეტივის გარდა.

ვეულა იცინის.
ბალია. ჩავერევა არა!

ხირხილას გამომეტყულება ამტიკებს, რომ ჩავერევა.

გორია. რასაც ეტყუებ, იმას გაიკებთ!

ბალია. მაშ, რას იზამ?
გორია. ვერ მართო ეს ახალი ტანისაშოსი დაარტინანებს, სა-ხელწმფიო საქმეებში ჩარევის თავი ექნება?

ბალია. ა უფლისწულსაც გაუხარდება.

გორია. ეს რა კარგი საქმე მუყავით, სტუმრებთან გამაძატოს-ნეთო!

ეტივის თითქმის თიანხებენ.

ხირხილა. გორია, ამა, თუ მართავ, მომართო!

გორია. ახლავე ამ ღოლსაც დავაკერებ და შხად იქნება!

ხირხილა. ჩქარა, გორია, ჩქარა, სულ წამივლი!

გორია. ახლავე, ხირხილა, ახლავე, გერქარება, მალე გახედ-ღალი კაცი?

ხირხილა. რა ვქნა, მეც მომწონდა პატარა კაცობა!
გორია. მართლა და მართლად, სულ ხომ ხირხილა არ იქნე-ბი!

ხირხილა ტანისაშოსის ათვლოტერებს.
გორია. მოგწონს?

ხირხილა. მომწონს, მაგრამ ერთი ისეთი რამ გაუყეთ, ქვე-უნა მე მიუყრებდეს!

გორია. (ეღიმება). იმ ეგ კი არ მომგონებია, ეგ კარგი მიზნა-რი, ხირხილა! (უხდა ჩასაცემლის კალმებს აგრძობს, ფრინველის კუღვით გამოღობს). ასე რომ იყოს, მოგწონს?

ხირხილა. კარგია, კარგია! (ეღდს ჭოლის, გახარებული იცინის). ჩქარა, მომართ, გორია, ჩქარა!

გორია. მართლა რომ დავავალონ რამე, რას იზამ?

ხირხილა. რა უნდა ვქნა, ვაჯავებთ!

გორია. მერე მორტივი სახელმწიფო საქმეს
 ბირხილა. ნეთი ავქე!
 ბალია და ეთი მილან გორიასკენ.
 ბალია. რა ქენი, გორია, აქადად ვერ გაათავი?
 გორია. შხად არის, ვისაც მოვრათავი, იმს უხაროდეს!
 ბალია აბა, ბირხილა, მკლავი გაუთარე!
 ბირხილა. (ხელს ჰყოფს სახელს, უცხე უჯან სწევს).
 მუშინია, არ მინდა!
 ბალია. იცი, როგორ მოგებებსა
 გორია. სულ სხვა იქნები, ამ ტანისამოსში გამოწყობი-

ლი!
 ბირხილა. მუშინია!
 ეთო. მეც ასე მუშინილა, გუშინ ვერხის ტანისამოსში რომ მხოავანდ, დღეს კი ისე ვარ, თითქოს, რაც დავიბადე, სულ ამა-
 ში ვარ გამოწყობილი!

ბირხილა ხელს გასწევს სახელს ვისაყურალა, უცხე შიშით
 ფართხალს იწევებს.

ბალია. მკლავი გაუთარე!
 ბირხილა. (ფეხებს იქნევს). მიშველეო, მიშველეო, სახელ-
 წიფო კაცად მზღია!

ეთო. გამაგრდი, ბირხილა!
 (ბირხილს აცმევენ)

ბალია. კაცი არა ხარ, ეგრე რამ შეგაშინა?
 ეთო. (ხმადაბლა). შვეინარი დაგაიწყა?
 ბალია. (ხმადაბლა). შენ თუ არ მოირათავი, ვინ შემოიყვანს
 სასახლესში შვეინარს?

ეთო. შუგხს შენ უნდა შეგებოს!
 ბალია. ჩემი საქმე ჩაიშლება!

ბირხილს ხელ-ფეხს უყურებს და ისე აცმევენ, მაგარა ჩააცმევენ
 თუ არა, გაიშემა.

ბირხილა. (ეთოს) დიღები შვეინარი!
 ეთო სასწრაფოდ მივარდება ბირხილს და დიღებს უტრავს.

ეთო. ეგ ტანისამოსი როგორ მოგებდა, ბირხილა!
 ბირხილა. (იციინს) მომიხდა?

ეთო. მერე როგორ!
 ბირხილა. რატომაც არ მომიხდებოდა!

ეთო. ახლა სულ სხვა ხარ, ბირხილა, სულ სხვა!
 ბირხილა. (ეთოს) ჭიბე ჩამობრუნე!

ეთო სასწრაფოდ ჩაუბრუნებს ჭიბეს.
 ეთო. რა ვიცი უციხს, რომ ეს ის ბირხილაა?
 ბირხილა. მე ის ბირხილა აღარ ვარ?

(იციინს).
 ეთო. ისე ისე ბირხილა რად იქნები!
 ბირხილა. (ეუბრის). მარკენა ჭიბიდან ცხვირსახოცი ამო-
 მიღე და მარცხენა ჭიბეში ჩამიდე!

ბალია ცხვირსახოსი ერთი ჭიბიდან მეორე ჭიბეში უღვებს.
 ეთო. სულ სხვა ხარ, ბირხილა, სულ სხვა ხარ!
 ბირხილა. მეც ვიცი, რომ სულ სხვა ვარ! (ეთოს). საყულო
 ამიწე!

ეთო. ეთო საყულოს აუწეოს, ბალია უწეოს საყულოს.
 ეთო. ახლა დროა, საქმესაც მოხდელი!

ბირხილა. (გაოცებული). რა საქმეს?
 ეთო. (ელს უსწორებს). შენ გაციდეთ, ბირხილა!

ბირხილა. (უფრო გაოცებული). მე მიცდიო?
 ეთო. საიდან დავიწყო?
 ბირხილა. (უღარდვლად). საიდანაც გინდაო, იქიდან დაიწყ-
 ეთო, ჩემთვის სულ ერთია!

ეთო. მშვენიერია მინე?
 ბირხილა. (ეთოს ავლებს თათხს) ეს გაიტანეთ, ის შემოი-
 ტანეთ; ეს გაიტანეთ, ის შემოიტანეთ! ეს გაიტანეთ, ის შემოიტა-
 ნეთ! ეს გაიტანეთ, ის შემოიტანეთ!

სამეკრავოდან ერთი და იგივე ნივთები გააქეთ და შემო-
 აქეთ.

ეთო. ხედავო, როგორ ჩაერია საქმეებში?
 ბალია. მერე ცუდად ჩაერია?

ეთო. რაც მართალია, მართალია, დიდებულად ჩაერია დი-
 დებულად!

ბალია. სულ არ ველოდი, თუ ასეთ უნარს გამოიტანდა ბირ-
 ხილა!

ეთო. ვითომ რატომ არ ელოდი?
 ბალია. იმიტომ, რომ უკვლას არა აქვს სახელმწიფოს სწორი
 მართვის უნარი.

ბირხილა ფეხბრძვას, როგორ შემოიყვანოს მუშეინარი.
 ბირხილა. ზოგი ახლა გაიხაროს მელორემ მუშეინარის ლო-
 უბების ცქერით!

ეთო. ჩუ! ხელი არ შეუშალოთ, ბირხილა ფეხბრძვას!
 გორია. ფეხბრძვას?

ბირხილა ხელს იქნევს, გეგმას აწყობს, როგორ შემოიყვანოს
 მუშეინარი.

ეთო (ბირხილს მოწონებით მიმართავს). საქმეებია გადასაწყ-
 უვეთი!

ბირხილა. (უცხე ეტყევა ოცნებიდან). გადასაწყვეტია და
 გადაწყვეტილი!

ეთოს საქმეზე მოაქვს, ბირხილა კელს ისწორებს და დღის
 ამბით ჭდება სკამზე. არ იტურება ქაღალდებში, ისე ფურცლავს.
 ეთო ამყოფილი უქნევს თავს.

ბირხილა. (ქაღალდებს ფურცლავს). ეს გვინდა, ეს არ გვი-
 ნდა! ეს გვინდა, ეს არ გვინდა! (ჩქარა ფურცლავს ქაღალდებს).

ეს გვინდა, ეს არ გვინდა! ეს გვინდა, ეს არ გვინდა! (უფრო ჩქარა
 ფურცლავს ქაღალდებს). გვინდა, გვინდა, გვინდა! არ გვინდა, არ
 გვინდა, არ გვინდა!

ბალია. სწორია!
 ეთო. რა თქმა უნდა, სწორია!

ბალია. უკვე გაურკვევა საქმეებში!
 ბირხილა ქაღალდებს შუაზე ჰყოფს.

ბირხილა. ეს გვინდა! (საქმეების ერთ დასტას ერთ მხარეზე
 დებს.) ეს არ გვინდა! (საქმეების მეორე დასტას მეორე მხარეზე
 დებს.)

ეთო. ბირხილამ ახლა თვითონ იცის თავისი საქმისა, ეს
 მუშეინარი და ეს ბირხილა!

(იციინს).
 ბალია. მუშეინარს შემოიყვანს სასახლესში თუ არა, ჩემი საქ-
 მე გაიჩარებებს!

(იციინს).
 ეთო. ჩუმად, ჩუმად!
 ფეხბრძვით დადის.

ბირხილა. აბა, მიიხედ-მოიხედეთ, ვისა აქვს მუშეინარისთან
 დაბარწული ლოყები?

(იციინს).
 გორია ზომებს იღებს პაერში.

გორია. ასე ვიზაა, ერთ ხელ ტანისამოსს შევკვრავ და ორი
 სახელმწიფო კაცი გვეულოება, ნამდვილა!

ბალია. გაიჩარხა ჩემი საქმე, გაიჩარხა! და ეგ არის! გულს
 რად ვიღარდნი?

(გახაზებულა).
 ბირხილა. (ელს ისწორებს). ახლა მე არაინ დამიწუნებს!
 ვერც ნაინა, ვერც დარაღლა, ვერც მუშეინარი!

ბირხილა კელს ისწორებს, ისევ დღის ამბით ჭდება და ქაღ-
 აღდებს ახლა სხვა მზრდიან ფურცლავს.

ეთო. ჩუმად! ჩუმად!
 (ფეხბრძვით დადის).

გორია მადს უტრის ნემსს უწუნწუნი.
 გორია. რა კარგია, რამდენი სახელმწიფო კაციც დამპირდ-
 ბა, იმდენ ხელ ტანისამოსს შევკვრავ!

ეთო. მუშაობს, მუშაობს!
 (ბირხილსაცენ იტურება).

გორია. ნამდვილა!
 (უხარია).

ეთო. ჩუმად, ჩუმად!
 ეთო და დამარჩენები ფეხბრძვით დადიან, ბირხილს ავი-
 წვლებს ქაღალდები და ძირს ენევა. ბირხილა ფეხით დადის ქაღ-
 აღებზე და გახაზებული იციინს.

პირველი სურათი
სახსლის ერთ-ერთი დარბაზი

ხირხილა, მშვეინარი, დარდალა, ნანია.

ხირხილა. (თავის ახალ ტანისამოსში გამოწყობილი, ბოლო-ქანქარასავით ვრტოლ შავ კედს მოხუნდელად ხმარობს, ხან აქეთ მიატრიალდა, ხან იქით). აღარც ხოხე, აღარც პალია, აღარც უფ-ლისწული! (ისევ კედს ისწორებს) ჩემზე მოსაწონი ახლა ვინ არის? ნუ დაივრებს მშვეინარი, ტანსაყელი მომაშოშებს! ახლა კიდევ დაბინჯოს დარდალა! ნანიას სიმატეს შეიძინა სახისი მე რომ მომარაგებს?

ქარს აღებს, შემოდინა დარდალა, ნანია და მშვეინარი.
ხირხილა. აქეთ მოდიო, აქეთ, მე რომ არა ვყოფილიყავი, ვინ გაღირსებდათ სასახლეში შემოსვლას?

ნანია. ეგრეა, ეგრე, ვეწირებმა ფეხი არ შემოგავადგეშინეს!
ხირხილა. ვეწირებს ვინა ჭკობავს, ახლა მე ვარ ყველა-ფერი!

ნანია ა. აბა, შენ იცი, მალე გვაყოფინებ ხოხე.
ხირხილა. გაყოფინებთ, გაყოფინებთ, ჭერ მიხივდ-მოიხივ-დეთ, ნახეთ, სასახლე როგორია!

ნანია. სასახლის დარდი არა გვაქვს, ოღონდ ხოხე ვიპოვით!
ხირხილა. უფლისწული ხომ უნდა ნახათ?
ნანია. თუკი მელორეს ვიპოვით, უფლისწულის ნახვა რაღ-და გინდა?

მშვეინარი. დედი, სასახლე რაოდენა უოფლია, შენ კი ამ-ბოლი, ჩვენს კოხზე ცოტათი დიდიათ!
დარდალა. (თვალს აუღებს დარბაზს). შენ რომ არ იყო, უშენოდ, ხირხილა, დავიკარგებდი!

ხირხილა. ნუ გეშინიათ, მე აქა ვარ!
დარდალა. ნეტა, სად იქნება ხოხე?
ხირხილა. სასახლე შენი საბაქე კი ნუ გგონია, ასე იოლად ვერაგვის იპოვი.

დარდალა. თუ ვეწირობა მისცეს, ეგებ, ვეღარც კი ვი-ცნო!

მშვეინარი. მაშ, ვეწიროს ტანისამოსიანად წაიყვანთ ხო-ხეს?

ნანია. ვეწიროს ტანისამოსს რა თავში იხლნს ხოხე?
ხირხილა. მე კი ამ ტანისამოსში გამოწყობილი სადაც მი-ვალ, უველგან ერთი ათად დაბინჯავსებენ.

დარდალა. შენ რა გგონია, ხალხს მეტი ჭკუა კი არა აქვს!
ნანია. ტანისამოსი კაცს თვალს აუხვევს ხოლმე.

მშვეინარი. (სიცილით ეუბნება) ხირხილა, რაც უნდა გაიქი-მო, მაინც ხირხილა ხარ და მაინც ეს გაღბობილი ტანისამოსი სი-არღული არ გწოდის!

ხირხილა. მიშლის კი არა, ისე ვარ, ვითომ სულ ესა მცნია.
აღარც ვაჭიხი!

დარდალა. მაგანიარად მორთულს მე ჩემს კილომზე ვერ დაგსაპა!

ხირხილა. (ცლიმბა). ვითომ რაო, რატომ ვერ დამსვამ!
დარდალა. აბა, ჩემი კილომ შენწინაირებს დაწვეული არ არის და!

ხირხილა. არ არის და, ახლა დაეჩვენა. დღეს ყველა მორ-თულია, დღეს უფლისწულის საცლოდს ვეძიო სასახლეში.

მშვეინარი. აქი მშვეინარი — კოლითა თუ ბრუციანი — აქ მომგაგროთ?

ნანია. (იციინს). მაგას რა სჭობია; უპოვია თავისი ფანდი!
დარდალა. კარგი მხარბობელი ხარ, ხირხილა!

მშვეინარი. რომ მნახავს, არც კოლით ვარ და არც ბრუ-ციანი, არ იტყვის, ამ ვეწირებს ჩემამდე ერთი მართალი სიტყვა არ მოაქვით?

(იციინს).
ხირხილა. კიდევაც, ტყუილებს მეტი რა იციან ვეწირებ-მა, მაგარა ახლა ყველა შე უნდა მოყოფინაო კუაუზე.
მშვეინარი. თუნა, ხირხილა?
ხირხილა. მთელი სასახლე ახლა მე მივირავს ხელში!

მშვეინარი. შენ გვირავს? (უღს უკერს). ამ კულზე ხომ არა ვაუხვს გამოშობული?
ხირხილა. ხომ სედავთ, ხოხემ რა დღეში ჩაგვარაო, მე კი სასახლეში გამოვიქმეთ.

დარდალა. კარგი ბიჭი ხარ, ხირხილა, ვინ ამბობს უარს, აბა, ერთი ამ გავირავებიაო გვიშველა, მიდევ-მოდევქი, ეგებ, იპოვიო სა-დმე?

ხირხილა. თქვენ აქ იყავით, მე ვნახავ, ვეწირებთან ხომ არა მახალბობა!

ხირხილა მიდის.
დარდალა. ხოხე და ვეწირებთან მახლაათი?
ნანია. ნეტა, რაზე უნდა ვმსალბათის ვეწირებს?
მშვეინარი. ვეწირები თანსანიო ტყუილებით გაბტარვენ ხოხეს.

(იციინს).
დარდალა. სად ვიყავით და სად ამოვეყვით თავი? ვიცოდე მაინც, ამოღნა სასახლეში რას აკეთებენ?

დარდალა დარბაზს აოკოლეურებს.
მშვეინარი. ნეტა, აქ უფრო მოეწონა ხოხეს?
დარდალა. მე კი ჩემებურად ვერა ვარ აქა!

ნანია. მეც სულე მეტებოდა, ერთი აქედან ჩქარა გამოეყანა! ხირხილა შემოიღის.

ხირხილა. ვიპოვე ხოხე.
დარდალა. აბა, შენ სად დაგემალეობოდა, სასახლის ყველა კუთხო-კუწეული იცი.

ნანია. შენ გაიხარე, ხირხილა, რომ ხოხე იპოვე!
ხირხილა. კი არ წამოშვევა და!

მშვეინარი. არ წამოშვევა? ვითომ რაო?
ხირხილა. რაო და, მე ვეწირად უნდა დაგდე სასახლეში, დარდალამ თავისი ქალი ვისაც უნდა, იმას მისცეს!

დარდალა. კი ამბავია, ვის უნდა მიეცე, გოგომ გული იმ ბიჭე დაუარა და ახლა სტვს მიეუფლო?
მშვეინარი. იმას რომ ვეწირობა უნდაღვს, მერე მე რა კენა?

ნანია. შორიდან მაინც დაგვენახოს!
ხირხილა. იმითი ნახვა არც შორიდან მინდა, არც ახლო-სო!

დარდალა. უფლისწულსაც სხვა მოჰყავს!
ნანია. უფლისწულს არა ვჩივი!

დარდალა. ხოხეც ხელდან წაგვიყვიადა!
ნანია. ეგ არის ჩვენი სადარდალბო!

დარდალა. რა სასიძო დავკარგეთ და რა მელორე!
ხირხილა. მე აქა ვარ, დარდალა, რას მიწუნებს, მე შევი-როავ მშვეინარს.

დარდალა. შენა, ხირხილა? შენც მოგწონს მშვეინარი?
ხირხილა. მომწონს რომღებო!

დარდალა. აბა, შენ ახლა სადა გყალია ამისთვის, ათასი სა-ქმე აკადებს!

ხირხილა. საქმე არა!
ნანია (ტანისამოსში ჰკიდებს ხელს). ხირხილა. მაშ ამ ტანი-სამოსში ტყუილად მოგრობებს?

მშვეინარი. ან მელორეს გავყვები, ან უფლისწულს.
ხირხილა. არც ერთი იურბობა აქეთ, არც მეორე. მე კი რა-ცა ვთქვი, ჩემს სიტყვას არ გადავალ!

ნანია. ხირხილა, პირიბა ხოხესთანა გვაქვს, ხოხემ უნდა წა-იყვანოს მშვეინარი.

მშვეინარი. ხოხე სიტყვას არ გასტტებს!
დარდალა. ასე რომ არ იუოს მორთული, შენც არაფერი გი-პირს, მაგარა გოგო ხოხესია!

ხირხილა. თუ ხოხე არ გამოჩნდება, მაშ, მშვეინარი აღარ უნდა!

დარდალა. ეი, იმდენ ნაშაღის ხომ არ გადავერთო?
ნანია. კარგი ბიჭია, ხოხე, მაგას არ იშავს.

ხირხილა. მაშინ მშვეინარს მე წაიყვან.
ნანია, დარდალა და მშვეინარი განზე დგებიან, შემოდის ეი-ყო. ხირხილას მიუწივბით მიმართავს.
ეყო. ხომ არაფერი გნებავს?
ხირხილა. (ღიქობს). მგონი, არაფერი.

ეთო. სასახლეში უველოფერი რიჯეზა.
 ხირხილა. მელიორე ხომ არ შემოვიფიქვითა?
 ეთო. თუ შენ მინტანებ, ახლად შემოკუშვები
 ხირხილა. სასახლეში მელიორე რა ადგილი აქვს!
 ეთო. მართლაც და რა ადგილი აქვს!
 ხირხილა და ეთო იცინიან.
 ხირხილა. ცხვირი არ შემოაუფიქონოს!
 ეთო. ეგრე ვიზამ!
 ხირხილა. შვხვას მელიორეს ხომ არ მოვუსვამო გვერდში?
 ეთო. ვის გაუგონია!
 ხირხილა. საღორე ხომ არ არის, სასახლეა?
 ეთო. შენ ევა თქვი!
 ხირხილა. მელიორეს ღორებიც მოკუყვიან ღრუტუნით!
 ეთო. ეგრე, ეგრე!
 ხირხილა. აქ რომ იმათ ღრუტუნე დაიწყო, ხომ უურები გამოგაუქმდეს!
 ხირხილა და ეთო იცინიან.
 ხირხილა. მელიორე არამც და არამც არ შემოუფიქონა სასახლეში!

ეთო. მელიორეს აქ რა უნდა, ხირხილა.
 ხირხილა. ფეხი არ შემოადგმევიწიო!
 ეთო. სად მელიორე და სად სასახლე!
 ხირხილა. ბოლის და ბოლის, ღორების ნადიმი ხომ არ არის!

ხირხილა და ეთო იცინიან, უცხე ეთო ნაწიას, დარდალას და შვეყინარს დანახავს.
 ეთო. ესენი აქ ვინ შემოკუყვანა?
 ხირხილა. მე შემოკუყვანე!
 ეთო. გული სიხარულით ამევსო ამათ დანახვაზე!
 ხირხილა. ამათ ხმა არ გასეს!
 ეთო. არა, ხირხილა, თუკი შენ ეგრე გსურს...
 ხირხილა. ფარჩის კახას აწრიალებს, ვერცხლის ქოშებს ახრიალებს.

ეთო. სასახლისთვის მორთულა!
 ხირხილა. კისერზეც თავისი ლოყებისფერი მარჩანი შემოუჭვია!
 (იცინის).

მელიორე კი არამც და არამც არ შემოუფიქონა სასახლეში!
 ეთო. მელიორეს აქ რა უნდა?
 ხირხილა. ფეხი არ შემოადგმევიწიო!
 ეთო. სად მელიორე და სად სასახლე!
 ხირხილა. მართლა და მართლა, ღორების ნადიმი ხომ არ არის!

ეთო. ეგრე იქნება!
 ხირხილა შვეყინარს უეურებს.
 ხირხილა. სასახლე დაამშვენეს!
 ეთო. ნამდვილად, ნამდვილად დაამშვენეს!
 ეთო და ხირხილა იცინიან, ხირხილა ცქაფიფილა და გახარებულე. ეთო გაღის, ხირხილა ნაწიას, დარდალას და შვეყინარს უახლელეუბა.

ხირხილა. მოგონეს სასახლე, ნაწია?
 ნაწია. ჩემი დასაწენი რა სჭირს, აქ ხომ არა ვრჩები!
 დარდალა. სულ დაღლილი გაქვს სასახლე!
 ხირხილა. დაღლილი მაქვს, აბა, რა გგონია!
 ნაწია. რაღას გაკეთებ, ამის დაჯღას მოუნდები მთელი დღე!
 ხირხილას დარბაზიდან გაკაყვს დარდალა, ნაწია, და შვეყინარს შემოღის ბაღია. ვარედან კარებზე ვიღაც აბრახუნებს.
 ბაღია. (სიცილით ცქეება). ვუხრებთან თავი ისე მიჭიკავს, თითქოს არ ვციო, რომ შვეყინარს სასახლეშია! (იცინის). მზე-ვინარა ჩემია, ჩემია, ჩემია!

კარებზე ისევ ბრახუნს ისმის, ბაღია კარს ალუბს, შემოღის ხოხე.
 ბაღია. შენა ხარ, ხოხე? რა მალე მორჩენილხარ ქორწილს?
 ხოხე. ეს არის, სასახლე უველოფერის ღია არისო?
 ბაღია. ვეფლასთვის ღიაა, მაშ, რა არის!
 ხოხე. მე კი მაგარად ჩაბოკეთებ კარი და!
 ბაღია. რა ვინდა, ხოხე, რამ მოგიყვანა სასახლეში?
 ხოხე. რამ მომიყვანა და უფლისწული უნდა მაჩვენოს!

ბაღია. უფლისწული? დღეს მაგისთვის არა სცალია, მელიორეს ექსლათათის.
 ხოხე. მე კი მცალია იმასთან სახასლათოდ, მეც საქმე მაქვს.
 ბაღია. საქმე გაქვს? ეგ სხვა ამბავია. დღეს, ჩემი არ იყოს, ისიც კარგ გუნებნავა.
 ხოხე. რატომ არ იქნება კარგ გუნებნავ? ერთი მოეწონა, მორჩა და გათავდა!
 ბაღია. აბა, უფლისწულს ვინ ეტყვის უარს?
 ხოხე. უარს ვინ ეტყვის? კარგი ამბავია, მერე მელიორეს ადარეითხე?
 ბაღია. და ხოხე გაღიან.

ფარდა

მეორე სურათი

უფლისწულის მოსართავი ოთახი

უფლისწული ზურგიით დღას, როცა ბაღია შეღის.

უფლისწული. (შემოტრიალდება) რაო, ბაღია, რა უნდა მახარო, შვხვა ხომ არა გვეწვევია?
 ბაღია. არა, ჭრ არ გამოჩინდა, მაგრამ მალე მოვლენ.
 უფლისწული. ბაღია, რა კარგ გუნებნავ ხარ?
 ბაღია. ერთი მიხიხარი, სასახლეში დღეს ვინ არის ცუდ გუნებნავ?

უფლისწული. მაშ, მარტო მე ვარ ცხვირჩამოკუყვებულო? (იცინის).
 ბაღია. შვხვა და ხორანა შემოადებენ კარს და შენც გამხიარულდები!

უფლისწული. იცოცხლე მე გახიხარულდები!
 კართან ხმურბობა.
 უფლისწული. რა ამბავია, ბაღია, კარებთან ვინ არის?
 ბაღია. მელიორეა შენთან მოსული.
 უფლისწული. (ცლებება). მელიორე? კარგი ამბავია, მე მზე-ხს ველო და მელიორე მოვიდა? (იცინის). რა მინდა?
 ბაღია. მართალი ვითხარ, არ ვციო, უფლისწულთანა მაქვს საქმე!

უფლისწული. მეთი რა გზაა, შემოვიღეს!
 ბაღია კარს ალუბს და ხოხეს ეძახის.
 ბაღია. აბა, ესეც შენი უფლისწული, მელიორე, ხოხე და ამოიყარე გულის ბუხარია!
 ბაღია გაღის.

უფლისწული. შემოდი, შემოდი, რა იყო, რა უჯანა დგები, ჩვენს მეთი აქ არავინ არის. ჰო, მართლა გუებნები, არა გჩერა? (იცინის).

უფლისწული ხოხესკენ მიღის.
 უფლისწული. მაშ, მელიორე ხარ?
 ხოხე. მელიორე ხარ, მაგრამ ახლა მერჩინა, მე უფლისწული ვყოფილიყავი. შენ კი მელიორე.

უფლისწული. (იცინის). ეგ ხომ ეგრეა, უფლისწულთა სჯობია ღორების დევნას, მაგრამ ტალახის ზედა არც მე მოყვარს.
 ხოხე. ეე, მერე ვის უყვარს?

უფლისწული. მელიორე შენა ხარ, შენ უნდა ზოლო ტალახი, მე უფლისწული ვარ, მე მშრალად უნდა ვიჭედ სასახლეში.

ხოხე. უფლისწული რომ ხარ, მერე მე რთი მჭობიხარ?
 უფლისწული. (იცინება). რას ამბობ, ხოხე, რატომ არა გჭობივარ, შენ მელიორე ხარ, მე კი უფლისწული.

ხოხე. (თავს აქნევს, არ თანამბება, ტყავში ხელს ჰკიდებს).
 იცი რა, ეს შენი ტყავი რომ მე შემოვიყრა, მე ვიქნები უფლისწული. შენ რომ ჩემს ტყავში გაგებო, შენ იქნები მელიორე. ნამდვილად.

უფლისწული. კარგი ერთი, ხოხე, ტყავი რას გიშვებოს? შენ რომ ჩემი ტყავი შემოვიყრა, მინც ვერ გახდები უფლისწული, მე კი შენს ტყავში უფლისწული ვიქნები.
 ხოხე. (თავს აქნევს, არ თანამბება). არა, არა, ჩემს ტყავში შენც მელიორე იქნები!

უფლისწული. დამიჯერე, ხოხე, მე მაინც უფლისწული ვიქნები!

ხოხე არაფერიც, მე შენს ტაყვას მსახონ და შენ ჩემს ტაყვას, მე წინ დამაყვებ, შენ უკან.

უფლისწული. როგორ გგონია, ხოხე, ჭკუთაც ვეღარ მიცნობენ?

ხოხე რაც მართალია, მართალია, ამ გაფხოკილი ტაყვის პატრონს ჭკუას არაფერს ჰქვიახვას.

უფლისწული. როგორ არა ჰქვიახვენ, ყველა იმას იტყვის, უფლისწული მელორის ტყავი აცვიან!

ხოხე იტყვიან არა!

უფლისწული. სიცილს დამაყრან, უფლისწული და თხის ტაყვი!

ხოხე თუ სიცილს დაგაყრან კი არა, იმასაც ვერ მიხვდებიან, მელორე ხარ თუ უფლისწული?

უფლისწული. (ელიმება). ეგრე იყოს, მაინც რა საქმე გაქვს ჩემთან, ხოხე?

ხოხე რა საქმე მაქვს და, დღეს უფლისწულობა მე უნდა დამთხოვ, ერთს აუფელ-ჩაუფელი შევიწიარს და იმის გულსაც გავახარებ.

უფლისწული. შევიწიარი ვიღაა?

ხოხე ვინ არის და, ჩემი საცოლა!

უფლისწული. რა ვინდა, კარგა გქონია საქმე. ლამაზია?

ხოხე. თავისივე უარესსა სჯობია!

უფლისწული. ურიგო გოგო არა ყოფილა! ახლა რა გაგიჭირდა?

ხოხე. ახლა ის გამოიჭირდა, რომ აღარ მომდევს.

უფლისწული. ვითომ რაბოლო?

ხოხე. აიჩემა, ვინდა თუ არა, უფლისწულს უნდა გაეყვე!

უფლისწული. მერე, მერე, ხოხე, როგორა გგონია, გახდებარა მამე?

ხოხე. რას ამბობ, რამეს რომ გახდეს, მე ვილა მოვიყვანო?

უფლისწული. მეც ეგრე მიირჩენია, შენი საცოლე შენ გამაგვეს. შუბხას არ ვეღვლო, ახლავ დავითობილ უფლისწულობას, მაგრამ მეც დღესა შეუას მოსატყუებელი შუბხა თავის ვეზირთანა და სადაც არის, აქ განჩდებიან.

ხოხე. შუბხას მოსულამდე შენ ჩემს საქმეს მოვრჩები.

უფლისწული. შენ კი შენს საქმეს მოვრჩები, ხოხე, მაგრამ იმთა რომ მოვავსწირო?

ხოხე. ის ატყდა, გინდა თუ არა, უფლისწულზე გაფხოვდებო, თორემ მე რა თავში ვიზლი უფლისწულობას?

უფლისწული. მართლაც და, რა ჩანდახად გინდა მელიორე უფლისწულობა?

ხოხე. ჩემი ჭიბრია, რომ შენც ახლა მოვინდა ცოლის შერთვა?

უფლისწული. აბა, აბა, შენ ეგა თქვი!

ხოხე. ჭერ ან მე მომეყვანა, ან შენ!

უფლისწული. მამა, მამა, მაინც ეგრე სჯობდა!

ხოხე. აიჩემა, მელორე თვალით არ დამანახეთო!

უფლისწული. რა გეყო, ხოხე, შუბხას ხომ მელორის ტაყვიმ არ დაგვხდებო?

ხოხე. ერთს ჩაუფელი, რომ გული დამიშვიდოს, მერე უკან მოგვეძე, შენს ტყავს, რა ოხრად მიწდა, ჩენდ ჩენთვის წავადო და ქორწილს გავაჩადებო.

უფლისწული. ეგრე იქნება, ეგრე, მაგრამ, იცი, რისი მემონია, მე შენ ტაყვიმ გავეხვე თუ არა, და შენს ჩემს ტაყვას, შუბხამ სასახლის კარი არ შემოაღოს.

ხოხე. შემოაღოს და შემოაღოს! უფრო არ გაუხარდება? მელორის გაყვება შუბხა და უფლისწული შერჩება ხელში. შევიწიარაბ იეთიხოს, უფლისწულს გაყვება და მელორე მიუჭდება გვერდში.

ხოხე და უფლისწული იცინიან.

უფლისწული. ის კი არა, შუბხასთან რომ მართო დარჩე, რაზე უნდა ელაპარაკო?

ხოხე. ეგ გადარდებებს? ცოტა რამეა სალაპარაკო, წელს როგორი ზაღბი მოვიდა, შუბხებს როგორა ასხია, ღორებს გრილი ზაფხული უუარსო თუ ცხელი?

უფლისწული. რას ამბობ, ხოხე, ღორებზე ხმა არ ამოიღო! შუბხა მეთვის ქალა!

ხოხე. (ელიმება). მერე მეთვის ქალი იყოს რავი შენს ტაყვას მსახონ, არც ღორების ხხებზეა გაუყვინდება ჩემგან, არც ხბორების, არც ძაღბის, არც ცალახის. მართლა!

უფლისწული. (ხარხარებს). შენ ეგრე გგონია, ხოხე? ჩემმა ტაყვამ რომ არ გომეველოს და გიცნოს, უფლისწული კი არა, მელორეა?

ხოხე. (ტყავს ისწორებს). სულ რომ ღრუტუნით ავილო აქურობა, მაინც იმას იტყვის, ამ უფლისწულს რა ჰქვიახურო ლაპარაკი სცოდნიაო! შენ კი სულ ბრძანდ-ბრძანდები რომ ამოვდიოდეს პირიდან, იმის ტყავს რომ გნახავ, ერთ მაგარ პანტურს ამოგაყვანე, მელორე და სასახლეო!

უფლისწული და ხოხე იცინიან, უკანა დარბაზიდან ხმეურობა ისმის, უფლისწული იქითკენ იუტრება. შუბხა გამოჩნდება, შუბხას უცებ აფუარება შუბეინარი.

უფლისწული. უცებ, ისე მომიგინე, თითქოს, შუბხა შემოვიდა სასახლეში. შენი შუბეინარია.

ხოხე. აბა, ერთი მეც გაგიხედო? (დარბაზისკენ იუტრება, შუბხა გამოჩნდება, შუბხა მიიჩნება, შუბეინარი გამოჩნდება). სიხარულსიგან ისე დავრტიანიდი, მე შუბხა მეგონა, ძლივს ვიცანი შუბეინარი.

უფლისწული. მეც ჭერ შუბხა მეგონა, და შენი შუბეინარი კია.

ხოხე და უფლისწული იცინიან.

უფლისწული. იცი რა, ახლავე ვუბრძანებ ვეზირებს, საყდრისად დახდენ შუბეინარს.

ხოხე. შენ კი არა, მე ვუბრძანებ.

იჩრის რქვს იღებს, შემოდიან ბაღია და გორია და ხიჩიხილა.

გორია. აბა, შეხედე, ხიჩიხილას, როგორ მოუხდა. ჩემი საქმე სახელმწიფო კაცის მორთვა იყო.

(დაღის).

ხოხე. აღარც გაიხადე ეგ ტანისამოსი!

იჩრის ხლა. (ხარხარებს). რაო, შენც მოგვეწინე? (ელიმება).

ხოხე. სასახლიდან ფეხი არ მოაკვლევინოთ! სულ გვერდში უნდა მთავადეს!

იჩრის ხლა. რა კენა, შენთან მასლაით არ მიირჩენია ხიჩიხისთან ყუბილდა?

ხოხე. (ელიმება, ვითომ ვერ გაიგონა). იცოდებ, შენი ადგილი სასახლეა აქ უნდა ამოვიციდეს სული!

იჩრის ხლა. ნეტა, ერთი ის სიტყვები ვაგონა ხოხეს, სასახლეში შენ გინდა ყოფილხარ, გინდა, არაი!

ხოხე. რას ამბობ, ხიჩიხილა, უშენოდ სასახლე რა სასახლეა! ნამდვილა!

უფლისწული სიცილით კვდება, სიცილზე ხიჩიხილა უფლისწულისკენ მიიხდვას.

იჩრის ხლა. ამას აქ რა უნდა?

ბაღია. კაცმა რომ თქვას, სასახლის კარი ყველასთვის ღიაა, ხიჩიხილა!

იჩრის ხლა. მელორე სასახლეში ვინ შემოუშვა? მელორე რომ სასახლეში შემოვი, მტრისა, ღორებაც უკან მოხვეყვანა.

ხოხე. იყოს, ერთი მელორემაც ნახოს, როგორა სასახლეში ხიჩიხილა. ღორის ტყავის სუნი დატრიალდება სასახლეში!

ბაღია. დატრიალდეს, მელორე გავა სასახლიდან და სუნც თან გააყვება.

ხოხე ისე დარბაზისკენ იუტრება.

ხოხე. ერთი ეს მიზნარი, ხიჩიხილას, ის გოგო ვინ არის?

იჩრის ხლა. (ვახარებულთ) აბა, რომელ გოგონაზე მეციობები?

ხოხე. რომელზე და ვაშლითი რომ დატრუტავა ლოყებში.

იჩრის ხლა. ვინ უნდა იყოს, მეხბორის გოგონა, ამისი საცოლე; მელორე რომ სასახლეში შემოუშვე, მეხბორე, მეხბორის ცოლი და მეხბორის გოგო უკან მოაყვებინა.

ხოხე. ეგრე გოგო არ მომწონებია!

იჩრის ხლა. (თავისთვის) კია ამბავია, მე ხოხეს მოვარდებ და

უფლისწულს კი გულში ჩაუვარდა! (ზოხეს). რაკი მელორის საყოფა, მელორეს მიუგავ, მაგან დინეს ამოკრა იცის.
ზოხე. დინე ამოკრას? ევ არის, მელორის შოთი ქალი ვეღარ მომეწონოს? (ისევ მშვეინარისკენ იყურება). რა გოგო! ამისთანა გოგო არც მინახავს!

უფლისწულს. უფლისწულო, მელორე სასახლიდან დაიხოვე! ზოხე (ცდილობს). რად დაიხოვე?
ზოხე. მელორეს ეგრე ნუ უუერბო, თუ გაბარა რად, მეღლე უარსია, კაცს არ დაინდობს, გაგლეცავს, შეგას!
ზოხე. გინდა მგელი იფოს, გინდა დათვი, მე რას დამაძლავს! ზოხე. (ბაღალს). რას უუერბო, კისერში წაქარი და გააგლე მელორე სასახლიდან.

მელორის ვაჩი.
გორია. რა ლამაზია, რა ლამაზია!
ზოხე. ძალიან მოგწონს?
გორია. მზეხაზე ლამაზი არავინ მინახავს!
უფლისწული. (გაოცებული). მზეხა სასახლეშია?
ზოხე. ზოხე. მშვეინარე მეთაი შენთვის, ახლა მშეხა მოეწონა! რა მელორის საქმეა, მზეხა სასახლეშია თუ საღორეთში?

უფლისწული. მელორეს მე დავთვამ უფლისწულობა!
ზოხე. (იციის). რადის მომხდარა, უფლისწულს მელორისთვის დაიბოს უფლისწულობა?
ზოხე (დარბაზს გასცქერის). კაცმა რომ თქვას, მშვეინარეც ლამაზია, მზეხას არ ჩამოუვარდება!

უფლისწული. რა დროს მშვეინარია!
გორია. ვინა რა საქმეა, მზეხაც მოსწონს და მშვეინარაც!
უფლისწული. მზეხა, მზეხა სად არის, სად არის? მე უნდა შევიგებო მზეხას!
ზოხე. (იყრის). ვის უნდა შევიგებო შენი თვის ტყა-ეთი?

უფლისწული. რადის ვეღარსებო მზეხას ნახვას!
ზოხე. ზოხეს არ უუერბობო ერთი, მშვეინარე აღარ მოსწონს, ახლა მზეხა მოუფიდა თვალში!
ზოხე. ეგ ხომ უკველთვის ეგრეა, მელორესაც ის მოეწონება, ვინც უფლისწულს მოსწონს!

ზოხე. შენიც რომ აღარ ერიდება?
ზოხე. მოსწონდეს რა, მოწონებით რა გამოვა, არც ჰკავდეს და არც მოსწონდეს?
ეთო შუმოდის.
ეთო. (ზოხეს). მზეხა გელოდება!
უფლისწული. მაგას კი არა, მე მგელოდება!
ეთო. სულღა დაღლია მზეხას შენს ლოდინში!
უფლისწული. ჩემს ლოდინში?

ზოხე. (უფლისწულს იყრის). შენ რა გამოსაჩენი ხარ იმათთან, ღორებთან უნდა ეგდო!
ზოხე. წაშოვიდეს, რა მოხდება, ეგებ სტუმარია ვისაც მშვეინარის მოსულა გაუბარდა, ვეფლა დაეცემა სასახლეში!
ეთო. მშვეინარისა კი არა, მზეხას მოსულა!
ზოხე. რა უნახავს მელორე უფლისწულის სუფრაზე?
ბაღალი. მელორეს სუფრას ხომ ზმირად შესწერებია უფლისწულად? ახლა მელორე დაეწვიოს უფლისწულს!

(იციის).
ზოხე. (იციის). წაივდეს, მზეხას შეეგებო!
ეთო. მე — მშვეინარის!
ეთო. მშვეინარის კი არა, მზეხას!
ზოხე. (ცდილობს). მშვეინარის!
ზოხე გადის.
გორია. მეფის ქალს რა ჰქვია?
უფლისწული. მზეხა, მზეხა!
ეთო. მზეხა!
უფლისწული. იმაც თუ არ ვიცი, ცუდად ყოფილა ჩემი საქმე!

უფლისწული გადის.
ეთო. ეს ზამბო რამ დაარტყანა? უფლისწული მელორის საცოლის სახელს დაიბახოს, მელორეს — უფლისწულის საცოლის სახელს ავირა პირზე სასახლეში ვარ თუ საღორეთში?

ეთო. ხირხილა, აბა, შენ იცი, გვერდიდან არ მოშორდე მზეხას, არ მოაწინო მეფის ასული.

ზოხე. (მშვეინარისკენ იყურება). მშვეინარე? მშვეინარე ვიკად გაართობა?

ეთო. რა დროს მშვეინარია! მშვეინარს რა გაართობა უნდა, სასახლეც ყოველ ვისაგანობად.

ზოხე. (იციის). ვეთო, ბაღალი არ გააკარო მშვეინარის.

ეთო. ბაღალს მშვეინართან სასახლათილ სულა სცალია? ამ ბაღლის მთიარულება სულ ბაღალს იმეორე ვადავლივს.

ზოხე. (იციის). ბაღალი რომ ჩამოუთვალდეს მშვეინარს თავისი ვაჭურვლი საწურქები, რომ უფროსა, როგორ გიხდება ჩემი მორთვეული ფარის კაბა, ჩემი მორთვეული მარჩნის მთივი კისერზე რა ლამაზად შემოგიხვევია?

ეთო. უკარე ერთი, გული დაიმშვიდე. კაბა გაუგზავნა თუ ქოშები, მშვეინარე შენია უფრო არ მოიცოდო, სადაც მზეხა იქნება, შენც იქ დაეცე, რაკი სახელმწიფო კაცის ტანისამოსით დაეაშვიდე, სტუმრების გაართობაც შენი ვალია!

ზოხე. (იციის). რა გაუწოდა, ეგრე იფოს, ახლავ მზეხასეც გავფრინებო! (გაბახებული, ცეკვით მიდის მშვეინარისკენ). ენა ვერ იტყვის, რა ლამაზია მშვეინარია!

ზოხე. (იციის). მშვეინარე კი არა, მზეხა!

დილიხა. ძალიან ლამაზია მზეხა!

ზოხე. (იციის). როგორ გავჯახებო თქვენი სტუმრობით, მთელი სასახლე ფეხზე დგას! ყველა სხვაინარია დღეს. მეც დღეს სულ სხვა ვარ, სულ სხვა ვარ!

ზოხე. (იციის). ვიცი, ვიცი, გიხარია, აქ რომ გავხედო, მზეხა სასახლეც დაამშვეინებ.

ზოხე. (იციის). უფლისწული მოუთმენლად მოელოდა მზეხას. სასახლეში სულ მზეხას სახელი გაისმო. უფლისწულს მზეხა უფერა სო!

მზეხა. (იციის). რატომ უფრო დინედა არ დაიბირა თავი უფლისწულმა?

ზოხე. (იციის). სიყვარული სინდინე არ ვარცა. სიყვარულში უნდა გავიფიქრო, არ დაინდო არავინ, არც მელორე, არც მშვეინარე, ცხვირში ამოკრა ჩლიქები და გულში ჩაიკრა მშვეინარია!

მზეხა. მზეხა!

გორია. რა მოხდა, სასახლეს ვეღარა ცვენობ, უფლისწული ისე დაარტყანა მზეხას მოსულად, მელორესავით დაბოტებს.

ეთო. მელორე კი ისე დადინეა სიყვარულმა, უფლისწულივით უქირავს თავი.

გორია. ბაღალი ცეტვიით დარბობს.

ეთო. ხირხილას ბოლო გაუშლია და სახელმწიფო საქმეებზე მასალიობს. ამის უფრებას არ გინდა გაუძლო!

გორია. დეიო ვაჭურვ დგებია!

მზეხა. დილიხა, რა უნდა მელორეს, რაც მოვედით, სულ მე მიუბრუნებს.

დილიხა. რაკი სასახლეშია მელორე, მელორესაც შეუძლია შეგოგებდეს.

მზეხა. მშვეინარის ზურგი შეაქცია და ჩვენიც იყურება.

დილიხა. მშვეინარის ნახვას ზვალაც მოაწარებს, შენი ცქერით კი დღეს უნდა დატყვებს.

მზეხა. უფლისწული ისევ მშვეინარს დასტრიალებს.

დილიხა. უფლისწული კარგი მასაინძელია და მზეხაზე გოგოსაც უნდა ასამოცუნოს.

მზეხა. მეფის ასულსეც კი არ იყურება, რა უცნაურია!
ზოხე. (იციის). როგორ მოგწონით ჩვენი სასახლე?
ზოხე. (იციის). ძალიან ლამაზია!
დილიხა. სასახლეც ლამაზია, ვეწრებოც, მელორესაც კარგად უქირავს თავი.

ზოხე. (იციის). მელორე კარგად უფლის თავის ღორებს, უფლისწული კარგად უფლის ვეწრებს.

დილიხა. მელორე როგორ უფლის თავის ღორებს?
მზოხე. უფლისწული როგორ უფლის თავის ვეწრებს?
ზოხე. (იციის). მელორეს თავის ნებაზე ჰყავს გავშვებული ღორები, უფლისწულს თავის ნებაზე ჰყავს გავშვებული ვეწრები.

ბორანა. (იციან). მეტისმეტად გაულაღებია!

მეხება. სულაც არაა თუ ღორებს უნდა გალაღება, ვუჩივრებმა რა დაშავებს.

ბორანა. ერთი ეს მისობარი, რა ვაკცია, ძალიან მომწონს შენი ტანსამოსი, ასეთი რამ ჭერ სხვაზე არ მინახავს.

მეხება. ძალიან ლამაზია!

დილისა. შეტადრე ეს გაფშვლილი კული მომწონს! (იციან).

ბირხილა ზეიხინებს.

მეხება. მეც ეს კული მეცა თვალით, ფეხი შემოვდივი თუ არა სასაღლებო.

დილისა. ვინც ამ კულს დაეჩინავს, ყველაფერი დიდი ამბით შეგხედებია.

ბირხილა. მეც ამიტომ მოვიბიძი აბა, მიიხედ-მიიხედვე, ვინ არის ჩემნაირად მორთული?

ბორანა. რა საქმე გაბარა სასაღლებო?

ბირხილა. სახელმწიფო კაცი ვარ.

მეხება. სახელმწიფო კაცი შენე სახელმწიფო კაცები განაკულებს იმაზე?

ბორანა. მართლაც, კული რად ვინა?

ბირხილა. საქმე ის არის, სახელმწიფო კაცი ვარ, და არცა ვარ! (უღვს ისწორებს).

მეხება. ხარ და არცა ხარ? ასეთი რამ ვაგვიჩინა, ბორანა?

ბორანა. ეგებ, ასეა ამ სასაღლებო?

დილისა. შეუბა რომ სხვანაირად დაღის და მე სხვანაირად, ეს ვიცი; მუხა სხვა ხილს ჭამს და მე სხვა ხილს, ისეც ვიცი; მაგარი სასაღლებო კულებს იმაზემ, ეს კი არ ვიცი! (იციან). მაინც, ვინ მოიგონა კულის მოძება?

ბირხილა. ტანსამოსს რომ მასინჯებდნენ, ჩვენს მეკრავს, ვკრის უფთხარი, ერთი ისეთი რამ მოუბატე, ქვეყანა შე მოუბატე და-მეოტი, მეკრავს კალთები დამორბეძლა და მშენიერი კუდი გა-მოვიდა.

მეხება. ბორანა და დილისა იციან.

ბორანა. (მეხებას და დილისას). ხმა აღარ ამოიღოთ კულზე, ჩვენ დიდი ხანია, აღარ უყოვიდართ სასაღლებო, კულებს მოძება, ალბათ, ახლა შემოიღეს.

მეხება. ჩემად ვიყოთ, ბორანა!

ბირხილა. აღარ გავიხდი ამ ტანსამოსს.

დილისა. ისე გიხდება, არც უნდა გაიხადო!

ბორხილა. ამ კულით უნდა მოკვდეს!

ვეზირები ხოხეს ეხევიან, უფლისწული შემინებული უუ-ჩივრებს ხოხეს.

უფლისწული. ვუჩივრებმა რომ იციან, მშვეინართან საქმე ჩაღლებია!

ვიფოს ხონჩაზე დაწვობილი საჩუქრები შემოაქვს.

დილისა. უჰ, რა ნობათი მოგარაფეს!

ბორხე. ნობათების მორამძევს დაჩვეული არა ვარ, ნაწამარი მინდორი რომ გალაღებული ბალაბით შეიმოსება, ის ყველა ნობათს მირჩვენია!

მეხება. გალაღებული ბალაბი განა ასეთი სანატრელია, ბორანა?

ბორანა. რა გიხარა, მართლა დავებრებულვარ!

დილისა. აქუარი უფლისწულიც სხვანაირა და ნობათებიც სხვანაირი უყვარს.

მეხება. მართალი თუ ვინდა, სულ არა ჰკავს უფლისწულს, მაგარი ამ სწორადეს ასეთი უფლისწული მომწონს.

ბორხე. (ვიფოს). აბა, ერთი გვაჩვენე და გავგახარებ! უფლისწული ხონჩაზე ქალამნებს დაინახავს.

უფლისწული. მე თუ არ დავახარა, ხოხე ხელს დასტა-ციებს ამ ქალამნებს და მორჩა, ყველაფერი ჩაიშლება. მაშინვე მიხედება მუხა, რომ მე ვარ უფლისწული, ეს უფლისწული თუ მეღორე არ არის, ქალამნები რად უნდაო?

უფლისწული ვიფოსკენ მიდის.

ბორხე. (ხელს დაავლებს ერთმანეთზე თასმებით გადაბმულ ქალამნებს). ეს რა კობად ამოგისამო?

მეხება. (გაკვირვებული). ქალამნები მოკვანია?

დილისა. ისე გიხარა, თითქოს მეღორე იყო!

ბორხე. რა ვიცი, ეგებ, მეღორეც ჩამოიაროს და ღორები მო-

მაბაროს? აქ ხომ არ შემოვრკავ, ამ ქალამნებს ამოვიყარა კვადრებს გავყვები.

უფლისწული სიტყვით კვდება.

ბორანა. ეგებ, მართლა როგორ გაუჭირდეს მეღორეს და ღორები უფლისწულს მიუყაროს საპატრონოდ?

მეხება. ისე როგორ გაუჭირდება მეღორეს, უფლისწულს მიუყაროს ღორები?

ვიფო. ეს ქალამნები სიტყვით არა ხმება.

ბორხე. ქალამნებიც ამახა სქვია!

ვიფო. არც წვიმშია სველდება!

ბორხე. მაგაზე კარგი რაღა იქნება სწორედ ჩემი საქმეა. ამ ქალამნებს თვალის ჩინებით ვაფუჭობილდები!

უფლისწული გულანაღ იციან.

ბორანა. (ვისკისებ). ვაიფონე, რას ამბობს უფლისწული?

ბორხე. რა გიჩინა, დამეც არ გავიხდი!

ბორანა. (იციან). მაგას არც ღორებს მიიბარებენ და სასა-ზღიდანაც ფეხის გამძვდილი არ არის, თავი კი ისე უჭირავს, თი-თქის ქალამნებსაც იკადრებს და ღორების გასარკეადაც წვა. მაგ-არაც ისე უუბრებს ქალამნებს, გვიგრება, დილდაც სალამოდღე ღორებს დასდეს.

ბორხე. (ვიფოს უტრავს მეხებას). ღორებს დადევ, მაშ, რას ვაკითვებ?

მეხება. (იციან). ნეტავი, იმ ღორებს!

ბორხე. კიდევაც ჩემს ხელში არ უჭირთ. სადაც კარგი მუქე-ბია და სადაც კარგი ჩრდილობია, იქ მერკეავ ხოლმე.

მეხება. სიტყვით კარგ გიროლოს რა სჭობია!

ბორხე. შენ იმისთანა გიროლის ვერ მიიკვებ.

უფლისწული შეუწებებული უყურებს ხოხეს.

ნანია. კიდევაც, კარგი გიროლი ღორისა, ხომ ეგრეა, ბორ-ხე? (უფლისწულს მხარზე ხელს არტყამს). უფლისწულმა იცის და შენ არ იცი?

უფლისწული. (ნანის უტრავს). ეგ გიროლები მე არ ვი-ცი.

ბორხე. ამ ახლომასლო მინდვრებზე ისეთი ბალაბია, მუღზე მუცხს. (ქალამნში მუტუსს ჰყოფს) ჩემს ქალამნშიაც სამი მუტი ჩაღს.

მეხეინარი. უფლისწული ხომ მაგ ქალამნებით არ იცილს, შენ გამოართვი.

უფლისწული. მე საღლა ვიარო?

მეხეინარი. როგორა, ხოხე, ხალიჩებს დაგ-ფენენ მინ-დორში?

მეხება. (იციან). უფლისწულიც ასეთი უნდა, ქალამნებსაც არ იწუნებს.

ბორანა. არც ღორებში სიარულს თაკილობს.

(იციან).

დილისა. თან ღორების ღრტუტნი ჩიტიებით ეღურტული ჰყო-ნია.

მეხეინარი. ხოხე, შენ გამოართვი, სადაც არის, მინდორი ატლაზდება.

უფლისწული. მე სად ვიციო მაგ ქალამნებით?

მეხეინარი. სად ივლი და ღორებში.

უფლისწული. მე და ღორებში?

ნანია. ახლა რაკი სასაღლებოა ხოხე, ღორების სენენაც აღარ უნდა!

და რაღაღა. ღორებითა ხარ მაგარი, იმითა გაქვს დიდი გული და მუხეინარსაც იმიტომ გატან თამამად, რომ მეღორე ხარ.

უფლისწული. (ვიღებება). მართლა რომ ღორები მეხა-რის, ერთ დღეს ვერ გავძლებ ღორებში.

მეხეინარი. თუ მე ვძლებ ბატემში, ვითომ შენ ვინა ბრძა-ნდნებო? ახლა როგორი თეთრი ბატები ამოიღეს!

უფლისწული. (გაჯერებული). მე შენი მარცხ თეთრი ბა-ტები მიიხედება არც შეგი.

მეხება. რა უფლისწულია!

დილისა. შეგიყვარდა?

მეხება. შენა?

დილისა. მეც შემოვიყვარებოდა, მეფის ქალი რომ ვი-ყო.

ბორანა. ბედი გვიჩინა, რომ ქარმა აქით გაღმევიკისოლა.

მზეხა. შენც მოკწონს უფლისწული, ხორანა?
ხორანა. მომწონს და მერა როგორ!
ხოხე მზეხიანარს ეკურებს, უფლისწული ხოხესკენ მიდის.
უფლისწული. (ეღიმება). მზეხიანარის ცქერით ვერ გა-
ჩიხები?

ხოხე. ვერც გაძვდები, მამ, სასახლეში რა მომარბენინებ.
და?

უფლისწული. მზეხა, მზეხა დაგაიწყდა?
ხოხე. მზეხა? მზეხა რად მინდა, როცა ქვეყანაზე მზეხიანა-
რია!

უფლისწული. შენს ტაყავზე დაიხიდე, რა გაცვია, უფ-
ლისწული ხარ.

ხოხე. მე ვარ უფლისწულია? (ტყავზე იცქერება). ისე დამარე-
ტინა მზეხიანარმა, ეს ტყავი აღარც მომგინებია!

უფლისწული და ხოხე იცინიან.
უფლისწული. იცი რა, მზეხას მოეწონე.

ხოხე. (შეშინებული). მე მოეწონე?
უფლისწული. ოღონდ ვერა და ვერ გაუგია. სასახლეში
დაპატრე და ახლოს არ ეკარებო. მალ-მალე შენცენ იუყრება, შენ
კი ისევე მზეხიანარისკენ გაიგარის თვალს.

ხოხე. რა ვქნა, თუკი ეს გოგო უკვლას მირჩენვია?
უფლისწული. მზეხასაც უთხარი ერთი-ორი სიტყვა.

ხოხე. რაღა ვუთხრა? ახლა მზეხამაც იცის, როგორი ღო-
რები დამიძის.

უფლისწული. ღორებიც უხსენე?
ხოხე. მუხებს როგორ მისხია...

უფლისწული. ხომ მიწანარებით მოკვდა მზეხა?
ხოხე. რა ვიცი, მზეხიანარს დიდიდან საღამომდე რომ ევლამა-
ჩაყო ღორებზე და რკოეზე, არ მოსწყინდება.

ხოხე მზეხიანარისკენ მიდის.
ეფიო. დიღისა, ასე მგონია, თქვენთან რომ ვიყავი, შენს სახე-
ტარაზე იყო მახსოვლი.

დიღისა. მამ, მზეხა და ხორანა ხად იყვნენ?
ეფიო. მარტო შენ რად მახსოვარ?

დიღისა. ხმელი ბაღახის შროლი და შენი ფეხის ხმა ახლაც
ეურთს მიღას.

ეფიო. გაგებარდა, ჩემი ფეხის ხმა რომ გაიგონე?
დიღისა. აბა, ჩვენს სასახლეში ჭობისა და ღამურას მეთო-
ვინ შემოფრინდება, შენ სულ არ გელოდით.

ეფიო. (ხელს უწვდის). დიღისა, შენ რომ ვიყურებ, ასე მგო-
ნია, მზე ამოდის.

ხოხე. (მზეხას ღიმილით). რას იკვლანებებ, სწორედ გამოი-
არე, ნაკვერჩხლებზე ხომ არ დადიხარ?

(ხოხე მზეხას ხელს აშველეს).
იწყება დავლური. წყვილებიან: დიღისა და ეფიო; ხოხე და
მზეხა; უფლისწული და მზეხიანარი; ნანია და დარდალა; წყვილუ-
ბში დგებიან: ბალია, ჯორია და ეფიო.

მზეხიანარი. ხოხე, ქორწილი რად ჩაშლიე?
უფლისწული. რა ქორწილი ჩავშაღე?

მზეხიანარი. ვითომ ადარც ქორწილი ახსოვს.
დარდალა. ორი თონე ნაჭუჭ-ჭურჭი ტუთულად გამოვაცეე?
ორი თონე ნაჭუჭ-ჭურჭი შემეშველს!

(მხარზე ხელს ადებს უფლისწულს).
უფლისწული. შენც სტუმრებით დაპატრე და მიატოვი.

დარდალა. ვის უნდა მივართვა? შენზე კარგი ვინ შე-
კამს?

უფლისწული. (ცივად). მე არც პური მაქვია და არც ნა-
მცხვარი.

დარდალა. ეს არის, ნაჭუჭის სუნი გაღრჩობს.
ნანია. დარდალა! ცივია, მკვლელები დაიწყდა ცომის ზე-
ლით.

დარდალა. ჩემს მორთომულ კუბსაც გემრიელად მიირთ-
მევდი!

უფლისწული. (ეცინება). ჩემს სუფრაზე კუბს რა უნ-
და?

დარდალა. მამ, კუბიც დაგაიწყდა, ეგებ, აღარც დარდალა
გახსოვს?

უფლისწული. დარდალა ვიდა?

დარდალა, ნანია, მზეხიანარი და უფლისწული უკან გად-
ივლებენ.

მზეხა. ისევე ღორებზე დალარაობს უფლისწული, კობა
ჩლიქებზე.

დიღისა. შეწილებულ დინგებზე.
მზეხა. სანატრულ ჩრდილოებზე.

დიღისა. სასურველ გარემოებზე.
მზეხა. უფლისწული სასახლეშია და რაღა აქვს მინდორში
გაშვებული ღორების დარად!

დიღისა. როდის გეტყვის, მზეხა, შენა ხარ ჩემი გულის ვა-
რდა?

მზეხა. დიღისა, უბეზო ჩიტი მიზის.
დიღისა. მეც ამიფრთხილდა ეც ჩიტი.

ხოხე. ისეთი გრილი ზაფხული იყო, მზე თვალით არა გვჩვე-
ნებოა.

დიღისა. ჩვენც მაგ დღეში ვიყავი.
ხოხე. ღორს გრილი ზაფხული უყვარს.

ხორანა. ეგერა, ეგერ!
ხოხე. რაჟა ზაფხული მიწინაა, ახლა რკოეზე მივავდ, ისე-
თები დახდენ, გესიამოვნება. შენც კარგად გაქვს ლოყები დაბ-
ჩაწული.

მზეხა. მეც თავის ღორებთან მახსენებს.
ხოხე მზეხას შესცინის, მზეხა გაკვირებული უყურებს ხოხეს,
მერე იმასაც ეცინება.

დიღისა. ჩვენც ვერა ვეძებოთ ზაფხულით, უშვო ზაფ-
ლი იყო.

ხოხე. ღორებმა კი გაიხარეს, მუხებკვეშ აღარ ეყარენ დაბო-
ცლები.

მზეხა. რაც გვერდში მომიდა, სულ ღორებზე მელაპარაკება,
დღითი ადრე ღორებს დაირეკავს და ტუხსკენ მიდის. ნეტა, მე რი-
თი ვეკვარ ამ ღორებს — ჩლიქით თუ დინგით?

დიღისა. (ხოხეს). შენ რომ ვიყურებ, ჩვენი მდღორე მაგო-
ნდება, იმასაც შენსავით უყვარს თავისი ღორები.

ხორანა. უფლისწული რის უფლისწულია, თუ ყველაფერი არ
იცი?

დიღისა. ახლა როგორ არიან შენი ღორები?
ხოხე. ისეთები დახდენ, ტყავში აღარ ეტყვიან.

ისევე დავლურში დგებიან: მზეხა და უფლისწული ერთ წყვი-
ლში ხედვიან.

ხოხე. (წყალს ეძებს დასალევად). ხახა გამიშრა, წყალი არ-
ხად არის?

ეფიო. ხახა გამიშრა?
ბალია. ეს როგორ მოვიდა, მზეხასთან ხახა ახსენა.

მზეხა. ხორანა, ხახა გამიშრა?
(იცინის).

ხორანა. კაცს ხახა გაუშრა და რა თქვას?
(იცინის).

დიღისა. მე ხახა გამიშრება ხოლმე.
(იცინის).

ეფიოს ფაღლით წყალი მოაქვს.
ეფიო. მიირთვი!

ხოხე. ეს რა არის, ჩიტი კი არა ვარ, ნისკარტი დავისვლეო?
ლიტრით მომიტანე, ერთი გემრიელად მოვიკვლი!

ეფიო. ლიტრით როდის დაუღვინა წყალი?
ეფიო. ლიტრით?

ხოხე. (ეღიმება). რაო, ჭერ ლიტრით წყალი არ დაგიღვიპო-
ა? (იცინის).

ეფიოს ლიტრით მოაქვს წყალი.
ხოხე. (ხელს უწვდის). ეგერ მომიცე, ლიტრიადა!

ხოხე ლიტრის იუღებებს, ხარბად სეპას, რაკრაკის ხმა მთელ
დარბაზში მისის.

ხოხე. არ მოვსულიერდი!
ეფიო. მამ, დღეიდან ლიტრით მოგართვა წყალი?

ხოხე. ლიტრის რა სჭობია!
ხოხე დარბეზილ წყალს თავზე ისახმს.

ხოხე. უჰ, გავკრილდი!
უფლისწული შემინებელი უყურებს ხოხეს.

მწეხა. მე კი შეინდისფერობ არ მოვირთვე, უფლისწულთან მივდივარ, მელორეს ხომ არ ვეწონებო-მეთქი?

ხოხი. (იციის). კისრზე რომ მარჯანი შემოგებვია, ის უფრო დავამწევენბა.

მწეხა. ამა სასახლეში უფლისწულსაც შეინდისფერი მოსწონს და მელორესაც.

დილისა. მაშ, თუ მელორეს მოეწონები, არც უფლისწული დაგიწუნებს.

მწეხა. თუ უფლისწულს მოეწონები, არც მელორე დაგიწუნებს.

წყევლები იცელება.

ეთო. რა კობად უთხარი, სახელმწიფო კაცი ვარო!

ხიჩხილა. ვარ და, მაშ, რას ვერტყლი? დარდალამ, ნინიამ და მწევიანამ რომ დამინახეს, პირები დააღეს.

ეთო. მთელი სასახლე ხელში გიჭირავს, მართლა და მართლა, რა მოთა, ეს ბუმბულივით გოგო ვერ უნდა დაიჭირო?

ხიჩხილა. ბუმბულივითო? თუ არ უნდა, ადგილიდან ვერ დასწრავ.

ეთო. ამ მებბატ გოგოს ამდენი შეუძლია?

ხიჩხილა. მებბატ დაუძახებ, ბატზე მტეი ჭკუა აქვს.

ეთო. თუ ეგრეა, მელორეს უარს ეტყვის და შენ გამოგვყვება.

ხიჩხილა. აბა, მე სულ მწეხასთანა ვარ და მწევიანარს ქვეყანა ახვევია!

ეთო. მაშა, მაშა, აქ უნდა მოაწონო თავი, თორემ სასახლიდან რომ გავა, ისევ მელორესკენ გავფარდებთ თვალს.

ხიჩხილა. მეც მაგისი მეშინია.

ეთო. არიქა, მწევიანარი მარტო დარჩა, მიდი, მიდი, ახლა გაქვს დრო, უთხარი, რაც სათქმელია, მაგრამ რომ ვერ გიცნოს, ეს სადაური ხიჩხილა ხარო?

ხიჩხილა. ვერ მიცნობს?

ეთო. რა გგონია, ის ხიჩხილა ხომ აღარა ხარ, კარზე რომ დაუდგებიო მწევიანარს და ეთუღებებოდი, შენი დაბარწული ლოყები მომწონსო?

ხიჩხილა. ტყუილია? ვისა აქვს მწევიანარივით დაბარწული ლოყები?

ხიჩხილა. მწევიანარისკენ მიდის.

ხიჩხილა. რა ლამაზი ხარ, მწევიანარო!

მწევიანარი. ლამაზი ხარო, ახლა დამინახე?

ხიჩხილა. მაგ კაბაში რომ მორთულხარ და ქოშებიც გიხარია, ვეღარ გიცანი!

მწევიანარი. კაბაც ლამაზია და ქოშებიც. შენა, ხიჩხილა, როდემდე უნდა იყო ასე გაფუფული?

ხიჩხილა. რატომაც არ გავიფუფები, სასახლე მუჭაში მიჭირავს.

მწევიანარი. შენ გიჭირავს? ამიტომ მოგპარანქვს, სასახლე მუჭაში დაიჭიროვ?

უფლისწული დარდალას გვერდზე ჩაუვლის. დარდალა წინ გადაღვება.

დარდალა. რაო, ხოხე, გული ვერ მოიჭერე აქ ყოფნით?

უფლისწული. რაც დავინახე, მე სულ აქა ვარ.

ნანი. ეგ არის, სასახლიდან ფეხი არ გავიდგამს? (იციის).

ხოხე. ჭკუაზე მოდი!

უფლისწული. ეს ვიღაა?

ნანი. ახლა ვეღარცა მცნობ, როცა ჩემი ქალი გინდოდა, მაშინ ხომ კარგი ნაწია ვიყავი?

უფლისწული. (მზუხას უყურებს). მწეხა, მწეხა, რა ლამაზია, სული რომ შევუბერო, სუმბულივით გაფრინდება.

მწევიანარი. სუმბულივით არა, აქამდე წნელივით გოგოები მოგწონდა?

უფლისწული. წნელივითაო?

მწევიანარი. აქი მეფის ქალიც რომ იყოს, იმისკენაც ვაგვიხადე. შენს მტეი არავინ მინდა!

უფლისწული. (მზუხას უყურებს). მწეხასთანა ვინ არის? მარტო მწეხას აგალა ღირს ერთ საჩუქრად, ისე დაღას, თითქოს ცაში ფრინველს მისდევს დასაქურად!

მწევიანარი. დასაქურად არა!

ნანი. ის იქრო რომ არ გამომტყვრილიყო, ახლა ვახურებული ქორწილი გვექნებოდა.

დარდალა. სასახლეში დიდხანს კი არ გაბოგინებენ, ხეცე ამოგარევენ პასუღს.

უფლისწული. პანდურს ვინ ამოგარავს, ჩემი სასახლე! მწევიანარი. (იციის). შენი სასახლე? მერე შენი ქოი ვიღასა?

დარდალა. ღორები დაგვიწუნდა? უფლისწული. (იციის). რომელ ღორებზე მელაპარაკები?

მწევიანარი. მაშ, საღორე რად შეუღეს პატივით? უფლისწული. პატივი ჩემთან რა სახსენებელია?

ნანი. არ გატყუე, არ გატყუე, მაგრად დაღვიქი! (მზარზე ხელს ადებს უფლისწულს).

დარდალა. ისე იზამ, შენი ჭოტობით მწევიანარსაც დაკარგავ.

უფლისწული. მწევიანარს დაკარგავ? სულ არ ვიღარადებთ თუ დაკარგავ!

დარდალა. რაკი ეგრეა, ახლა ასე მოვიქცევი, ხიჩხილზე გავაიხობევ მწევიანარს.

უფლისწული. ვისაც გინდა, იმას მიეცი შენი ქალი.

მწევიანარი. (ნაწყენი). ღორები რომ დაგეფანტება ტყეში, მაშინ მოგაგონებები, ნეტა, მწევიანარი ახლა აქა შეაჯდეს, მომეშვეულებებოდა, მაგრამ აბა, ხიჩხილას ვიღა გამომგლიჯავს ხელიდან?

უფლისწული. (ცალი თვალი მზუხასკენ უქირავს). მე არც ვაიბრე, შენი თავი ხიჩხილას გამოვლდყო.

ნანი. (დაეყვებით). ხიჩხილა კარგია, მაგრამ შენ მირჩევინა ხარ ხიჩხილას.

უფლისწული. სად მე და სად ხიჩხილა? ხიჩხილა რა ჩემი ტოლია?

ნანი. გული ხომ მოიჭერე სასახლეში ყოფნით, ახლა წყაღით, ჩიტამაც თავის ბუდე იცის, ჩვენი სახლის ქერიც მოვიგონეთ.

უფლისწული. სხვაგან რა მინდა? ჩემი სახლიც ეს არის და ქერიც.

მწევიანარი. თორემ ჭერ ტალხი არ გიჭოლია მინდორში?

უფლისწული. ტალხის ზელა რად მინდა, რაშეხის რემადამი.

მწევიანარი. რაშეხს თავის ღორებს ეძახის.

ნანი. შენ რა გგონია, მაგისი რაშეხი ღორებია.

მწეხა შემოდის ისევ იმ ნაბიჯით, უფლისწული აღტაცებული უყურებს.

უფლისწული. მწეხა, მწეხა, სასახლეში უშენოდ რა მამლებინებდა!

უფლისწული მზუხასკენ მიდის, ხიჩხილა მწევიანარს უახლოვდება.

ხიჩხილა. მწევიანარო, ხომ ხედავ, მელორე ზედ არ გიუარებს!

მწევიანარი. ეგრე მორთული სასახლეს უფრო უხდება, ქოხი რა შენი საქმე, ხიჩხილა!

ეთო. (ხიჩხილასთან მიდის). ხიჩხილა, მწეხა მიიღორუბლა, ხილი მაინც მარათვი.

ხიჩხილა. ხილი მივართავ! ახლავე მივართმევ. ხიჩხილა მზუხასკენ მიდის, ზალა მწევიანარს უახლოვდება.

ბალია. ძლივს გიპოვო! მწევიანარი. ეგრე რად მემტებდი? ბალია. როგორ გიხდება ფარისი კაბა!

მწვეინარი მიხდება? მეც ვციო, რომ მიხდება.
 ბალია. მარჯის ასხმულაც გალამაზებს.
 მწვეინარი. მარჯის ასხმულაც და ქოშებიც.
 ბალიას მწვეინარი ხოხოსთან მიჰყავს.
 ბალია. ღამაშია ეს გოგო?
 ხოხე. ღამაშია, ღამაში, წინ ვერაინ დაუღლებია.
 ბალია. მე დავხატე ეს გოგო.
 ხოხე. შენა? რა დახატა უნდა, ისედაც დახატულია!
 ბალია. მე გავატანე ხირხილას ეს ფარის კახა.
 ხოხე. ხირხილას ვაატანე? (ციცინის). კარგი ერთი!
 ბალია. მე დავაბარე, ასე უთხარი ვეზირს ცლად უნდებარეთ!

მწვეინარი. (იდაყვს კრავს ბალიას). ვეზირს კი არა, უფლისწულს.
 ხოხეს ეცივნება.
 ბალია. ეს ქოშებიც მე მივეცი ხირხილას, მწვეინარს წაუღებეთქი!

მწვეინარი. ჩიტის უანწებებით მომადგა ქოშები.
 თეთო. ბალიამ იბოჯა და უფლისწულს მწვეინარი მიუყვანა. იქით ხირხილა იპყება, აქით — ბალია, ისე უნდაო მწვეინარს მოაქონონ თავი. მეღორე კი არც ბალიას უფურებს, არც ხირხილას, არც მწვეინარს. მეღორეს უფლისწულის საცობელ მოუვიდა თვაში და ჩაქნას (ციცო სიტყვით კვდება, ბალიასკენ მიდის). ბალია, დავლური ჩავაბოთ, თორემ დღემით ჩვენს სტუმრებს. ფხვს გაუხვამენ და გამოცობდებიან.

ბალია. ახლავე, ახლავე, ახლა დავლურიც მიხარია, სასახლეს სულ სხვაგვარია, რა ღამაში სასახლე გვექონია, თეთო, რა სტუმრები გვაყავს, დიდი ხანია, ასე არ გვიმხიარულა სასახლეთი.

თეთო გუნჯ დგება.
 ბალია. (ხოხეს). ეს მარჯის ასხმულაც მე ვაატანე ხირხილას.

ხოხე. კარგად ვახსოვს, რომ ხირხილას ვაატანე? ნამდვილად ხირხილა იყო? ხომ არ გეშლება?

ბალია. მემუცბა კი არა! ხირხილა როგორ უნდა მემეშალოს? ეს საქმე იმის გავთვებელია, თუთონ მიიხრა, მწვეინარი მოგწონს? მომწონს-მეთქი. ძალიან მოგწონსო? აბა, მწვეინარი რომ მოსაწონია, შენცა ხედავ.

ხოხე. კიდევაც მოსაწონია. მერე, მერე?

ბალია. მერე ის რომ, დიდი ხანია, კარგ გოგოს ვეძებ, მაგრამ არაინ მომწონებია, მწვეინარი კი გულში ჩამვირავდა.

ხოხე. (ელმება). გულში ჩავივარდა?

ბალია. ხირხილამ მიიხრა, ისე იფიქრე, ვითომც მწვეინარი გერღში გულოია! მეც, რაკი ჩემად დავიგულე, საჩუქრები ვაატანე, რაღას დავინანებდი. აბა, ერთი შეხედე, რა მარილიანი გოგოა, უველიფერი უხდება.

ხოხე. ეს კაბაც რომ ვახალე და ქოშებიც, გოგო მაინც ის იქნება, რაც არის.

მწვეინარი. (ციცინის, ხოხეს უყურებს) ხოხეც ევრე მუებნებოდა, ისედაც ღამაში ხარ, ეგენი რაღას ავიჩინებლია!

ხოხე ხარხარებს.

მწვეინარი. ამ ქოშებზე მიიხრა, გადაყარე, ნეხვზე დავიცურდებო. (ციცინის). ამ ქოშებს ვადაყვრი? (ციცინის). არც ამ კაბას ვაგიხდი. ამაში უფრო მოვეწონე ხოხეს.

ბალია. (ციცინის). იმასაც მოეწონე?

მწვეინარი. რა მკლავები გქონია, ეს მკლავები, გინდა, სამ ცონა ფიჩხს შემოვიწვდებო.

ხოხე იციანის.

ბალია. (ციცინის). აბა, მეღორეს ფიჩხის მტერი რა ახსოვს, მაგრამ კაბა ვინც გამოგაგვანა, გოგოც იმისია.

მწვეინარი. შენ კი არა, უფლისწულმა გამომიგვანა.

ბალია. აბა, ხირხილას ვითხოვ, ვინ გამოგაგვანა?

ბალია ხირხილასკენ მიდის.

ხოხე. მეც ისე მომეწონე, სასახლე აღარაფრად მიმანია.

მწვეინარი. არა, მარტო!

ხოხე. თუნდა, ახლავე წავალ აქედან და ფხვს აღარ მოვადგამ სასახლეთი.

მწვეინარი. (გაიციებული უყურებს). ამ სასახლეს დასთმობ ჩემი გულისთვის?

ხოხე. სულაც მეღორედ დავდგები.

მწვეინარი. ღორებს კარგი მოვლა უნდა.

ხოხე. მეც მოვუფული.

მწვეინარი. ხოხესთან მაინც ვერ მოხვალ.

ხოხე. სულ ნაწვიმარ ჰალაში ვატარებ და მსუყე-მსუყე რკოზე მივავადებ.

მწვეინარი. ეი, მერე ხოხემ დახოცოს ღორები? იმან სადღა მირეკოს?

ხოხე იციანის.
 ბალია. (მორბის). მწვეინარი ჩემია, ჩემი, ხირხილაც უარს არ არის, ქოშებიც, კაბაც, მარჯის ასხმულაც შენ გაუფანანე, მამ, ვინაო?

მწვეინარი. შენ კი არა, ამან გამოიგვანა, ხოხე რად გინდა, მეღორეს აღარ ვჭირვარ?

მწვეინარი დარდალასკენ მიდის, ბალია — ციციასკენ; შვება, დილილია, ხორანა ხოხოსთან მიდის.

ხოხე ბალია. (ხოხეს) ხილი უნდა მოგართვათ.

ხოხე. მოგვართვი, პირის ვახველებს არ ვგაწვენს, რითი გავვიმასინდლები? თუ ზღმარტლს და პანტა გავქვს, ზღმარტლს და პანტას ხილი არა სჭირბა, სიცხელს უნდა ვიკვირებ პირს.

დილი ს.ა. ევრე, ევრე, მწიფე პანტა გემრიელია.

ხოხე. ჰაითი ვერ გაძლება ცაცი, შევეთოღლება თუ არა პანტა, ერთმანეთს აღარ ვადღით ქამას მე და ჩემი ღორები.

ხირხილას ხონით მოჰქვს პანტა, ზღმარტლი და ცკრინჩხი.

მწვეხა. ეს რა ხილია?

ხოხე. რა უნდა იუოს, ცკრინჩხია.

მწვეხა. ცკრინჩხი ეს არის?

(ციცინის).
 ხოხე. ცკრინჩხი უურქმენს არ ჩამოუფარდება, ღორების დევნაში დადღილი რომ მინდობრი პირს გაისკლებს, მაშინ დაფაფხვს ცკრინჩხს.

უფლისწული იციანის, შვება ცკრინჩხს იღებს.

მწვეხა. აბა, ერთი მეც გაუფიჩხე გემო, როგორია?

ხოხე. აბა, ჰა, გაბედე, აქამდე როგორ გასძელი, რომ ცკრინჩხი არ გეჭამია?

დილი ს.ა. (ცკრინჩხს იღებს). მე კი ამის მტერი რა მიჭამია.

მწვეხა. ერთი გავკვიტო.

ხოხე. აიღე, აიღე. პირში ჩაივდე მარცვალი, ცკრინჩხის ქამას რომ დაჩევევი, მერე სხვა ხილი აღარ მოგინდება.

მწვეხა. (შეუტუბუბო). ხორანა, ერთხელ მაინც მოგეტანა ცკრინჩხი.

ხორანა. სად გავიწლია, ცკრინჩხსა და პანტას ჩვენს სუფრაზე რა უნდა!

ხოხე. მე კი ჩემს სუფრაზე სულ ეს ხილი მაქვს გამოუღეველი.

მწვეხა. ახლა არც მე გამოვიღე ამ ხილს.

ხორანა. თუ პანტასა და ზღმარტლს სუფრაზე დაყრი და შენდისფერი კაბაში მოიპარებები, მეღორესაც არ ეტყვი უარს.

ხოხე. მეღორეს ვითომ რა უჭირს?

მწვეხა. მეღორეს?

(ციცინის).

დილი ს.ა. შენდისფერს გავიხდი და მეღორეს კი არ გავუჭები.

ბალია დავლურს აბამს, წყვილები დგებიან: შვება და ხირხილა; უფლისწული და მწვეინარი; დილილია და თეთო. წყვილები მალ-მალე იცვლება.

ხოხე. ღამაში გოგო გულოია, ნანია.

ნანია. რა უჭირს, ორი ხელი აქვს და ორი ფეხი.

ხო რ ა ნ ა. ამისთანა გოგოს მეტ არ დავიწუნებდი.
 ნ ა ნ ი ა. აბა, შეხბობის შვილი რა შენი ფანდია.
 ხო რ ა ნ ა. თუკი მომწონს?
 დ არ და ლ ა. მამ, მართალი უთქვამს ვეზირს, უფლისწულს
 მუვეინარი მოსწონსო.

ხო რ ა ნ ა. შენი ქალი უნდა მომეცე.
 მუვეინარი. (ობრაეს) ჩემი ბედი ყოფილა უფლისწული.
 დ არ და ლ ა. მართლა ეგრე მოგწონს?
 ხო რ ა ნ ა. მომწონს რომელია, სულ ნაწლავები მებრუება.
 ნ ა ნ ი ა. რა გაუხდაო ეს გოგო?
 დ არ და ლ ა. მაგისი წითელი ლოყები მოსწონს.
 ნ ა ნ ი ა. გოგოებს სულ ეგრე აქვთ ლოყები დამარბული.
 დ არ და ლ ა. ვეზირი ანობდა, უფლისწულმა შემოგიფთვა-
 ლაო, მდღერს ადარა ცხოვივარო?
 დავლერი მეორდება მზეხა და უფლისწული ერთ წყვილში
 არიან.

უფლისწული. უპ, რა ლამაზად დადიხარ?
 მუვეხ ა. ლამაზად დავდივარ?
 უფლისწული. ასე მხოლოდ მეფის ქალბი დადიან.
 მუვეხ ა. (ეღიმება). მერე მეღორემ რა იცის, მეფის ქალბი
 როგორ დადიან?

უფლისწული. შეინდისფერ კახს მოკვარი თვალი თუ
 არა, დიღისა ვიცანი.
 დიღისა და უფლისწული ერთ წყვილში დგებიან.
 დიღისა. მამ, შეინდისფერი კახით მიცანი?
 უფლისწული. აბა, შეინდისფერ კახაში მზეხა ხომ არ
 მირთვებოდა?

დიღისა. ნზეხამაც ეგრე მითხრა, შეინდისფერი კახა რად
 მინდა, მეღორეს კი არ ვწონებო?
 ხო რ ა ნ ა. ახლა უფლისწულსაც შეინდისფერი მოსწონს.
 დიღისა. შეინდისფერი ტყუას ამშვენებს და კვლასაც. შვი-
 ნდისფერი ძეგს რომ მოახვიო, მეღორეს ისიც მოეწონება, ეგ-
 რეა, არა?
 (იციანს).

მუვეხ ა. თუ უფლისწულს მოეწონე, მეღორესაც მოეწონე-
 ბი!
 (იციანს).
 უფლისწული. (მზეხას). კვრინჩხაც ძლივს გაუხინჯე გე-
 შო.

დიღისა. კვრინჩხი აქამდე მეღორის ხილი გახლდათ, ახ-
 ლა კი უფლისწულიც კარგად მიირთმევს.
 (იციანს).
 უფლისწული და მზეხა ისევე ერთ წყვილში დგებიან.
 მუვეხ ა. რაყი უფლისწულმა არ დაიწუნა, მეც გავხადე.
 უფლისწული. უფლისწულმაო? ის რა უფლისწულია, უფ-
 ლისწული მე ვარ.
 (ეღიმება).

მუვეხ ა. თავის გაულში ყველა უფლისწულია!
 (იციანს).
 ხო რ ა ნ ა. ახლა მართლა ვერ გაიგებ, ვინ უფლისწულია და
 ვინ მეღორე. რაც წინათ მეღორეს მოსწონდა, ის ახლა უფლისწულს
 მოსწონს, რაც უფლისწულს მოსწონდა, ის ახლა მეღორეს მოს-
 წონს.

უფლისწული. რამდენი ხანია, მოუთმენლად გელი, მუვე-
 ხა!
 მუვეხ ა. (მკაცრად უყურებს) მე მელი მოუთმენლად? უფლი-
 სწული რაღას აუთმენდა?

უფლისწული. შენა ხარ ჩემი გარეული იხვი, ირემი, თო-
 ფი, ტუის ქათამი.
 მუვეხ ა. გესმის, ხორანა, თურმე უფლისწულიც მე მელოდა
 და მეღორეც!

ხო რ ა ნ ა. მაგას რა სჭობია, რომ უფლისწულიც შენ გელი
 და მეღორეც.
 უფლისწული. ჩემი გული დადარივით არის გავცეპუ-
 ლი.

მუვეხ ა. სარგი ამბავია, გერ უფლისწულს არაფერი უთქვამს
 და მეღორე სიყვარულს მეფიცება.
 უფლისწული. ის კი არაა, ჩემი სასახლე როგორ მო-
 გეჩნოვ?

მუვეხ ა. შენი სასახლე? (იციანს) შენს ტავზედ დაიხიდე და
 სასახლე ისე ახსენე.
 უფლისწული. მეღორის ტავზედ დღეს გავევიცე.
 მუვეხ ა. (არ უყურებს). მე მელი დი და მეღორის ტავში გა-
 ეხვიე?
 (იციანს).

უფლისწული. (იციანს). ტავი რას მიშლის, როცა უფლი-
 სწული ვარ?
 მუვეხ ა. მეღორის ტავში?
 (სიცოლით კვდება).
 ხირხილა უფრს მოკვრავს ლაპარაკს, უფლისწული განზე დე-
 ბა.

მუვეხ ა. მეღორე რად ამბობს, უფლისწული ვარო?
 ხირხილა. ყველა მეღორეს უფლისწულაობა უნდა.
 ხო რ ა ნ ა. ეგ ხომ ეგრეა!
 ხირხილა. თუ უფლისწულია, მეღორის ტავში რად არის
 გავეული?

დიღისა. რა ქნას უფლისწულმა თუ ღორების დევნა ურ-
 ჩევნია?
 ხირხილა. თუ მეღორეა, უფლისწულის ტავში რად მორ-
 თულა?
 მუვეხ ა. რა ქნას მეღორემ თუ უფლისწულმა ურჩევნია!
 (იციანს).

უფლისწული ხოხესკენ მიდის.
 უფლისწული. ვერა და ვერ დააჭერე, უფლისწული ვარ-
 მეთქი. ნზეხა გავიწყებულაო, თხის ტავი და უფლისწულიაო!
 ხო რ ა ნ ა. მე კი მზეხას უფლისწული ვიციანარ, ხბოს ტავი და
 მეღორეო? მუვეინარს ხომ ვიციანარ და ვვიციანარ. სულ ჩემცენ
 იყურება, უხარია, უფლისწულს მოეწონეო. (იციანს). ხუმრობა სა-
 მქმე?

უფლისწული. ვერ იქნა და ვერ მოვიგე მზეხას გული.
 ხო რ ა ნ ა. თხის ტავს გაიხდი და ხელად მოვიგებ მზეხას გულს.
 უფლისწული. მომცემ ჩემს ტავს?
 ხო რ ა ნ ა. მოკცემ, მოკცემ, რას გერიჩი?
 უფლისწული. აი, მუვეინარიც შენცენ მიდის, უთხარო,
 რაც გინდა და გაათავე.

უფლისწული ზურგიით დგება, ხოხე მუვეინარისკენ მიდის.
 ხო რ ა ნ ა. მუვეინარო, ჩემო რკოვ, ჩემო ჭაგარო!
 მუვეინარი. (გაოცებული). ამხ ხოხე უნდა მეუბნებოდეს,
 შენ რად მეუბნები მაგ სიტყვებს?
 დ არ და ლ ა. (უფლისწულს გასცქერის). ხოხემ სულ შეგაკ-
 ცია ზურგით.

მუვეინარი. (ობრაეს). რაც მართალია, მართალია, ხირხილას
 ისევე უფლისწულს მირჩევნია.
 ნ ა ნ ი ა. ეგ ხომ ეგრეა, ხოხე ხირხილასაც მირჩევნია და უფ-
 ლისწულსაც. (უფლისწულისკენ იყურება). აღარა და აღარ უნდა
 ღორების მოვლა.

მუვეინარი. ეპ, ხოხეს რომ გავყოლოდი, მეც ვუშვლიდი
 ღორების მოვლაში.
 ხო რ ა ნ ა. მამ, წავიდეთ და თხის ტავშიც კი მოვიყვანოთ.
 მუვეინარი. კომში? ქობში?
 ხო რ ა ნ ა. მე ღორებს დავუდებები, შენ მზეხებს დაუარე და რკო
 აკრეფე.

მწევი ნარი. რატომაც არ აყრუვავ, სამ ბარდანს მაინც ავახსებ.

(ელიმება).

ნანია. გოგო ხოხეია, რკოც იმან უნდა აუჯიფოს.

დარდალა. (უფლისწულს). რა ამბავია, მწევიანის ყველა ეპოჩინება, ხან უფლისწული, ხან ვეზირი, ასეთი რა გაყენიეთ, რომ გული ვეღარ მოიბრუნენ?

ხოხე. მაშ, ნაწევიმარ ბალახზეც დაადრევე ღორებს?

მწევიანარი. რატომაც არ გადავკრავ?

(იციის).

უფლისწული ხოხესკენ მიტრიალდება.

უფლისწული. რა ჩემი?

ხოხე. მეღორე ხომ მოყვარვნი, უფლისწულიც მოყვარვნი.

ხოხე ტყავს იხდის, უფლისწულს აძლევს, უფლისწული ტყავს იხდის და ხოხეს აძლევს.

მწევიანარი. მეღორის ტყავში რად გაეხვიე, მეღორე ხარ თუ უფლისწული?

ხოხე. მეღორეცა ვარ და უფლისწულიც!

დილისა. უფლისწულმა მეღორეს თავისი ტყავი მისცა, ვითომ მეღორე უფლისწულია!

მწეხა. მეღორემ უფლისწულს თავისი ტყავი წაშაგვა, ვითომ უფლისწული მეღორეა!

ხორანა. ახლა როგორ გავიგოთ, რომელია მეღორე და რომელია უფლისწული?

მშება, ხორანა და დილისა უფლისწულსკენ მიდიან.

უფლისწული. ხოხეს არ მისდევდა მწევიანარი, მეღორე აღარ მინდაო და მეღორემ ტყავი მოხოვა, უფლისწულის ტყავში რომ მნახეს, გამოჰყვებო, უარს ვეტყოდი? ტყავებიმ გავცავალთ და შენც შემოხვები სასახლეში.

მშებას ელიმება.

ხორანა. კარგი გქვია, გაქრევიბაში დახმარებინხარ მეღორეს.

მწეხა. მე კი სასახლიდან გაქრევის ვაპირებდი, მეღორე რას ჩამაკლავდა!

დილისა. უფლისწულს მებატე გოგო უფრო მოსწონს!

(იციის).

უფლისწული. მშება, შენა ხარ ჩემი ხოხობი, მწევი, ტყის ქათამი, კაკაბი, გნოლი, თოფი, რასაც გეუბნებოდი, მეღორის ტყავში გახვეულო.

მწეხა. რას იტყვი, ხორანა?

ხორანა. შენთვის უკეთეს საქმობს ვერ ვინატრებდი!

მწეხა. მაშ, თუ ასეა, მე ვქენიბე შენი ტყის ქათამი, გნოლი, კაკაბი, ხოხობი, თოფი!

ხორანა. აქ შემოვდგი ფეხი თუ არა, ყველაფერი მომეწონა!

მწეხა. სწორედ ასეთი სასახლე მესიზმრებოდა. ეს სულ სხვანაირი სასახლეა, სულ სხვანაირი!

დილისა. მეღორემ კი თავისი საქმე გაინაღდა და!

ხორანა. აქ მეღორეც უფლისწულია!

დილისა. მწევიანარმა იზარალა, უფლისწულს გაჰყვა და მეღორე შერჩა ხელში.

მწეხა. მეღორეს თუ ვერ გამოარჩევ უფლისწულში, ისიც უფლისწულია!

უფლისწული. უფლისწულს თუ ვერ გამოარჩევ მეღორეში, ისიც მეღორეა!

მშება ხელს უწევის უფლისწულს. მათთან მიდიან მწევიანარი, ნანია, დარდალა, ხირხილა, უკან მისდევენ ბალია, გორია და ეთეო.

ხორანა. ეს ამბავი შენც იცოდი, ხირხილა?

ხირხილა. რა ამბავი?

(ვითომ ვერა ხედავდა, რაზე ეკითხებინა).

ხორანა. უფლისწული რომ მეღორეა და მეღორე უფლისწული?

ხირხილა. ეს მეღორეა! (გაბრაზებული ხელს ადებს უფლისწულს) ეს უფლისწულია! (ხელს ადებს ხოხეს).

ეთეო. რას ამბობ, ხირხილა?

უფლისწული. (მგაცრად). მე ვარ მეღორე? (იციის) ვიყო მეღორე, მშება ხომ ჩემია!

მწეხა. სახელმწიფო კაცმა ვერ უნდა გაარჩიოს უფლისწული და მეღორე?

ბალია. ხირხილა რა სახელმწიფო კაცია, სასაცილოდ მოვართით ამ ტანისამოსი.

მწეხა. რაო, სასაცილოდ მორთით?

ეთეო. გორიამ სახელმწიფო კაცის ტანისამოსი შეგერა, სახელმწიფო კაცი კი არა გყავდა.

გორია. რა უნდა გვექნა!

ეთეო. ავიდეთ და ხირხილა გამოვპრანქეთ!

ხორანა. მაშ, ხირხილა სახელმწიფო კაცი არ არის?

ხორანა. ხირხილა სახელმწიფო კაცი არ არის და სახელმწიფო კაცის ტანისამოსში გამოპრანქეთ?

მწეხა. ამისთანა რამ გავგიჟონია, ხორანა?

ხორანა. არ გამოგონია!

ეთეო. ხირხილა გავთამაშეთ!

ხორანა. კარგი ამბავია!

დილისა. ამწეხა ნათქვამი, გარედან უწუნო, შიგნიდან — ფტურია!

მწეხა. შიგნიდან ფტურია?

უფლისწული. ფტურია?

მწეხა. ამისთანა სასახლე ვინდა გქონია, ვინდა არა!

უფლისწული. ახლავე ვახადეთ ხირხილას სახელმწიფო კაცის ტანისამოსი!

ბალია, ეთეო და გორია ხირხილას ტანისამოსს ხდიან, ხირხილა უშალოანდება.

ხირხილა. (დაღიშებული). თუ სახელმწიფო კაცი არ ვყავი, სახელმწიფო კაცის ტანისამოსში რად მომართეთ?

მწევიანარი. აკი სასახლე ხელში მიპრავსო?

ეთეო. ხირხილას ვინ ეკითხება სასახლის საქმეებს!

გორია. (ხირხილას). ისევ ისა ხარ, რაც იყავი!

(იციის).

ეთეო. ერთი დღე ზომ გაიხარე!

(იციის).

გორია. ესეც კარგია!

ეთეო და გორია იციან, უფლისწული მშებასკენ მიდის.

უფლისწული. ახლა ხომ გქვარა, ნამდვილი უფლისწული მე ვარ!

მშება ხოხესკენ იყურება.

მწეხა. ნამდვილი უფლისწული ის არის, შენ კი მეღორე ხარ!

ხორანა. წავიდეთ, მშება!

დილისა. წავიდეთ, ხორანა!

მწეხა. მო, შენ მეღორე ხარ, ის უფლისწულია!

დასასრული